

GLASNIK ZAKUD-a

ZAKUD

TEMA BROJA:
40. Vinkovačke jeseni

MANIFESTACIJE:
Iločka berba grožđa
Miholjski dani
Večeri dr. Matije Bačića

PREDSTAVLJAMO:
KUD Lisinski
KUD Mijat Stojanović

IZDVAJAMO:
ŠOKAČKA RIČ 3

Godina 1
Broj 2
prosinac, 2005.

ČASOPIS ZA KULTURU I
TURIZAM SEOSKOG PROSTORA

GLASNIK ZAKUD-a

Impressum

Izdavač
Zajednica amaterskih
kulturno-umjetničkih djelatnosti
Vukovarsko-srijemske županije
(ZAKUD)

Trg Vinkovačkih jeseni 1
32100 Vinkovci - HR
zakud@vk.htnet.hr
www.zakud.hr

Glavni urednik
Andrija Matić

Uredništvo:
Stjepan Đurković
Darko Puharić

Stručni suradnici:
dr.sc. Anica Bilić
mr.sc. Ljubica Gligorević

Novinari
Ivana Vida
Zoran Goman
Biljana Pavlović
Ana Šibenik
Mika Vida
Mirjam Dražić-Karalić

Lektura
Ana Čvenić

Grafičko oblikovanje
DESIGN STUDIO D
www.designstudio-d.hr

Tisak
"Zebra" Vinkovci

Naklada
500 kom

GLASNIK izlazi tromjesečno i besplatno se
dostavlja na adresu čitatelja.
Priprema ovog broja je zaključena 31. prosinca 2005.
Svi materijali objavljeni u GLASNIKU zaštićeni su i
ne smiju se koristiti bez dopuštenja izdavača.
Rukopise, ilustracije i fotografije ne vraćamo.

Motiv na naslovnici:
Slavonski dukat
Foto: D.Puharić

**TEMA BROJA:
40. Vinkovačke jeseni**

**PREDSTAVLJAMO:
KUD "Lisinski" Vinkovci**

**PREDSTAVLJAMO:
KUD "Mijat Stojanović" Babina Greda**

sadržaj ...

NAJAVA DOGAĐANJA

Zimsko spremanje - ANTIN

Mladost i ljepota Slavonije - STARI MIKANOVCI

Šokačko sijelo - ŽUPANJA 4

ODRŽANE MANIFESTACIJE

Večeri dr. Matije Bačića - BABINA GREDA 5

Miholjski dani - LOVAS 6

Iločka berba grožđa - ILOK 6-7

Žetvene svečanosti - CERNA 8

39. Međunarodna smotra folkloru - ZAGREB..... 8

POSJET FRANCUSKOJ

Tjedan hrvatske kulture u Picardiji - FRANCUSKA 9

ZNANSTVENI SKUP ŠOKAČKA RIČ

Prikaz Šokačke riči 2 10-11

Šokačka rič 3 12

PREDSTAVLJAMO

Otočki list - OTOK 13

KUD "Lisinski" - VINKOVCI 14-15

KUD "Mijat Stojanović" - BABINA GREDA 16-17

ČITAMO ŠOKAČKE PISCE

Vanja Radauš 18

TEMA BROJA - 40. "VINKOVAČKE JESENI" ..... 19 - 30

SADRŽAJ

ZIMSKO SPREMANJE - Antin ..... 17. siječanj 2006. U SUSRET 7. ANTINSKOM «ZIMSKOM SPREMANJU» **REVIJA I NATJECANJE CURA I SNAŠA SLAVONIJE, ZAPADNOGA SRIJEMA I BARANJE**

OD 2000. GODINE NASTUPILO 89 SUDIONICA IZ SVIH ŽUPANIJA ISTOČNE HRVATSKE

U paorijskom vinkovačkom povratničkom mjestu Antinu mještani povijesno obilježavaju dva crkvena goda. Prvi je zimski, mali kirbaj 17. siječnja u povodu sveca Antuna Pustinjaka – zaštitnika marve, a drugi pravi kirbaj na Antunovo, 13. lipnja u povodu svetoga Antuna Padovanskog.

Po prvi put 2000. godine, nakon osam prognaničkih godina, povratnici Antinčani u svome mjestu na pravi način, uz veliku crkvenu misu, goste u svojim domovima i druge kirbajske simbole obilježili su svoj zimski kirbaj. Istodobno u mjesnoj dvorani u organizaciji Kulturno umjetničkoga društva «Lela i Vladimir Matanović», organizirali su i održali prvu, jedinstvenu tradicijsku priredbu na hrvatskim i slavonskim prostorima, «Zimski kirbaj», odnosno «Zimsko spremanje». U siječnju 2005. godine održana je šesta priredba.

Antinska priredba zamišljena je

kao revija i natjecanje cura i snaša u tradicijskom zimskom radnom i svečanom ruhu svojega mjesta

s područja svih županija istočne Hrvatske. Tako je ostvarena prigoda predstavljanja raznolikosti, bogatstva i ljepote tradicijskoga ženskoga zimskoga spremanja specifičnog i osobitog od mjesta do mjesta, od onog najstarijeg izrađenog od domaćega tkanja i drugih ručnih izradevina, preko obrtničkih, te izraženih građanskih utjecaja s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Time se predstavljaju i običaji, dijalektalni govor i sva druga očitovanja vezana uz tradicijsku baštinu i prošlost Slavonije, zapadnoga Srijema i Baranje.

Namjere su organizatora da «Zimsko spremanje» u budućnosti preraste u zahtjevniju priredbu s povećanim brojem sudionika, na kojoj bi zimskim ruhom bili predstavljeni i muškarci i djeca.

TEKST: mr. sc. Ljubica Gligorević,
 GRADSKI MUZEJ VINKOVCI
 ILUSTRACIJA: S antinskog 6. «Zimskog spremanja» 2005., Snimio Dražen Bota

MLADOST I LJEPOTA SLAVONIJE - Stari Mikanovci 18. veljače 2006.

Počele pripreme za 39. po redu manifestaciju "Mladost i ljepota Slavonije" u Starim Mikanovcima

S ciljem čuvanja i njegovanja kulturne baštine

Organizatori manifestacije "Mladost i ljepota Slavonije", koja će se ove godine održati po 39. put u Starim Mikanovcima, počeli su pripreme kako bi i ovogodišnja priredba, odnosno revija djevojaka, snaša i momaka zadržala onu razinu kvalitete koju je imala svih proteklih 38 godina. Kako saznajemo od Marka Martinovića, tajnika Organizacijskog odbora ove županijske manifestacije, priredba će se održati 18. veljače. Stoga su pozvani svi zainteresirani, djevojke i snaše od 15 do 30 godina i momci od 18 do 30 godina, da se prijave do 8. veljače na telefon 032/210-237 ili mobitel 098/569-496.

"Uvjeti koje sudionici moraju ispuniti odnose se na originalnost, izvornost nošnje, na tradicionalno uređenje kose

i oglašnja i na poznavanje dijelova svoje nošnje. Osnovni motiv, kao i cilj ove manifestacije je da brojne sudionike i posjetitelje upozorimo na potrebu očuvanja i njegovanja kulturne baštine, narodnih nošnji i običaja te da ih educiramo o vrijednostima tradicijske kulture Slavonije" - naglašava Marko Martinović i podsjeća da je ova iznimna, specifična manifestacija u proteklih 38 godina okupila preko tisuću sudionika iz svih slavonskih županija te iz Osječko-baranjske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i dijela Sisačko-moslavačke. Uvijek brojnom gledateljstvu predstavljali su se u izvornim narodnim nošnjama kraja iz kojeg dolaze.

Kao i proteklih godina, organizatori su vrijedni članovi KUD-a "Šokadija" Stari Mikanovci, uz dragocjenu pomoć suradnice mr. Ljubice Gligorević, više muzejske savjetnice u Gradskom muzeju Vinkovci.

Tekst: Milka Vida

Šokačko sijelo - Tamburo miljenice

«Tamburo miljenice» naziv je pod kojim će od 17. do 28. veljače 2006. biti održano 39. Šokačko sijelo u Županji. Godinu prije jubilarne 40. manifestacije, Izvršni odbor je tako odlučio posvetiti tome tradicijskom glazbalu koje je pratilo Šokca u svim najradosnijim i najtežim trenucima njegova života.

To će biti potvrđeno već prvoga dana Sijela kada će u Županji biti održan prvi Tamburaški festival ali i tijekom svih ostalih jedanaest dana kroz folklorne, etnološke, literarne, likovne, kazališne, turističke i zabavne sadržaje.

I. Janjić

27. VEČERI DR. MATIJE BAČIĆA

28. prosinca 2005. Babina Greda

U organizaciji babogredskog KUD-a «Mijat Stojanović» i ZAKUD-a, protekla tri dana u Babinoj Gredi održane su 27. Večeri dr. Matije Bačića, u okviru kojih je, upriličena i osma županijska smotra pjevačkih skupina na kojoj je nastupilo 25 pjevačkih skupina.

Prvoga dana ove tradicionalne manifestacije KUD «Mladost» iz bosanskoga sela Domaljevca održao je cjelovečernji koncert. U utorak su se predstavili članovi KUD-a «Luka Lukić» iz Brodskog Varoša. Ovogodišnje Večeri dr. Matije Bačića zaokružene su županijskom smotrom

pjevačkih skupina, gdje je pod nazivom «Kad zapjevam tijo pa veselo» nastupilo 25 pjevačkih društava. Premda smotra nije natjecateljskoga obilježja, prosudbena komisija odabrala je 5 najboljih pjevačkih

skupina koje će u veljači sudjelovati na Smotri Slavonije, Baranje i Srijema, koja će se deseti puta održati u Slavonskom Brodu.

Inače, dr. Matija Bačić, kojem su posvećene ove babogredske večeri, osnivač je prvog kulturno-umjetničkog društva u Babinoj Gredi, koje se tada zvalo «Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo Zvonimir», a utemeljeno je 1909. godine. Na 70. obljetnicu društva održane su i prve Večeri dr. Matije Bačića, koje se od tada kontinuirano održavaju svake godine.

Takst: Željka Maloševac
Foto: I. Kalinić

PROSLAVLJEN DAN OPĆINE GRADIŠTE

Utorak, 04.10.2005.

Višednevna proslava Dana Općine Gradište kulminirala je folklornom i zabavnom večeri koja je, uoči crkvenog goda blagdana svetog Franje Asiškog, upriličena u organizaciji Općinskog poglavarstva i KUD-a Seljačka sloga.

Brojni Gradištanci i njihovi gosti i ove su godine ispunili školsku športsku dvoranu kojom je odjekivala pjesma iz raznih hrvatskih krajeva.

Posebni gosti bili su članovi KUD-a Mišnjice s otoka Korčule. Sportskim rječnikom rečeno, bio je to uzvratni posjet, jer se KUD Seljačka sloga ovoga ljeta uspješno predstavio na festivalu Marko Polo na Korčuli. KUD Mišnjice izveo je u Gradištu stare korčulanske plesove te ples Podno Dinare jer, kako su sami rekli, na kamenom kršu tvrdi je

ples Dalmatinske zagore.

U folklornom dijelu programa, pored domaćina, nastupili su i folklorasi iz susjedne Cerne. Članovi ceranskog KUD-a Tomislav izveli su tri koreografije, a u zabavnom dijelu programa nastupio je i mladi pjevač iz Gunje Martin Filipović. Svečanom obilježavanju Dana općine Gradište nazočni su bili i županijski čelnici te gosti iz Županije i okolnih općina. KUD Seljačka sloga još se jednom pokazao kao dobar domaćin i organizator folklorne priredbe koja je postala tradicionalna. A upravo članovi gradiškoga KUD-a već više od 80 godina čuvari su narodnih običaja svojih pradjedova i promicatelji folklorne tradicije ovog živopisnog «sela na brdašcu».

Biljana Pavlović

KUD "KVADRILJA" IZ TROGIRA NASTUPIO U VUKOVARU

Ponedjeljak, 19.09.2005.

Zajedničkim programom KUD-a «Kvadrilja» iz Trogira i KUD-a «Dunav» u središtu Vukovara protekloga vikenda završilo je «Vukovarsko kulturno ljeto». U samoj završnici sudjelovali su i članovi Gradskog puhačkog orkestra iz Vukovara. – Ovo naše ljeto nam se pred kraj pokazalo jako dobrim za održavanje ovakove dobre manifestacije na otvorenom. Imali smo čast ovih dana u Vukovaru ugostiti članove «Kvadrilje» iz Trogira s kojima imamo dugogodišnju prijateljsku suradnju i radimo na razmjeni u kulturnom stvaralaštvu. Smatrali smo da njihov dolazak na «Vinkovačke jeseni» treba biti zabilježen i u Vukovaru, pa smo Vukovarcima darovali program, istaknuo je pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti grada Vukovara i predsjednika KUD-a «Dunav» prof. Zlatko Hegeduš. Trogirani su se Vukovarcima predstavili plesovima iz Hrvatske, te tradicijskim običajima iz Dalmacije.

Tekst: Zoran Goman

MIHOLJSKI DANI U OPĆINI LOVAS

I ove godine, osmi su put u Lovasu i Opatovcu obilježeni Miholjski dani Općine Lovas, u trajanju od 24. rujna do 02. listopada te Dan Općine Lovas – blagdan zaštitnika župe sv. Mihaela Arkandela. Proslava je i ovaj put bila obilježena brojnim kulturnim, gospodarskim, športskim i inim događanjima. Na veliku radost i ponos svih župljana, istom prigodom biskup đakovačko i srijemski mons. dr. Marin Srakić posvetio je i novoizgrađenu crkvu Sv. Mihaela u Lovasu.

Pored Pjesničke večeri pučkih pjesnika, izložbe rukotvorina Udruge žena Lovas, kolonije slikara Udruge «Likar» iz Osijeka i drugih događanja,

veliku pozornost posjetitelja plijenila je smotra KUD-ova i konjskih zaprega. Svu ljepotu i bogatstvo slavonske tradicije, lovaščanima i njihovim gostima prikazali su KUD

«Frankopan» Remete iz Zagreba, HKUD «Valpovo 1905» iz Valpova, KUD «Jankovci» iz Starih Jankovaca, KUD «Zora» iz Piškorevaca te domaći KUD «I. G. Kovačić» Lovas, uz pratnju brojnih konjskih zaprega i konjanika. Teško je bilo procijeniti koliko je sudionika imalo Miholjsko kolo, koje se nakon smotre plesalo u središtu Lovasa. Svi gostujući KUD-

ovi izveli su i svoj nastup u bogatom programu folklorne večeri koja je istoga dana održana u Domu kulture Lovas.

Miholjski dani završili su u Opatovcu tradicionalnim ribičkim natjecanjem, natjecanjem u pripremanju fišprikaša tzv. «fišijadom» i napose obilježavanjem crkvenog goda – kirbaja.

Fotografije i tekst:

Tanja Paša

PRAZNIK PJESME I PLESA ILOČKA BERBA

U Iloku održana 38. Iločka berba grožđa

Iločka berba grožđa i ove je godine na blage obronke Fruške gore dovela veliki broj posjetitelja koji su u desetak dana pratili različita kulturna, sportska i gospodarska zbivanja. Tradicionalno najviše ljudi okupi se u staroj gradskoj jezgri Iloka, subotom kada je na programu svečani mimohod sudionika i nastup folklornih skupina. Tako je bilo i u subotu, 10. rujna. Po 38. put obilježena je tradicija vinogradarstva i vinarstva najistočnijeg hrvatskog kraja. Ulicama Iloka, iza Mažoretkinja, u svečanoj povorci bila su djeca iz iločkog vrtića «Crvenkapica» zatim članovi kulturno umjetničkih društava «Crvenkapica» i «Sloga» iz Bapske, «Sveta nedjelja» iz istoimenog mjesta, «Ljudevit Štur» i «Julije Benešić» iz Iloka, «I.G. Kovačić» iz Lovasa, «Tamburica» iz Vinkovaca, i posebni gosti, članovi Hrvatskog kulturnog društva «Srijem» iz Srijemske Mitrovice.

Glazbe, pjesme i plesa nije nedostajalo. Nedostajalo nije ni kiše, poglavito za svečanog dijela programa u kojem je simboličnim branjem grožđa ministrica pravosuđa i počasna građanka Iloka Vesna Škare Ožbolt, proglasila ovogodišnju Iločku berbu grožđa otvorenom. I iločki gradonačelnik Mladen Papak i vukovarsko-srijemski župan Božo Galić u svom su govoru istaknuli značaj manifestacije kojom se obilježava početak jesenskih radova u vinogradima te vinogradarima poželjeli uspješnu berbu.

Usprkos kiši održan je bogat cjelovečernji program u kojem su pored folklornih skupina nastupili i pučki zabavljači Bač' Roka i Did' Tunja, nakon čega je održan i koncert Slavonskih lola. Manje sreće od Lola imala je grupa Magazin čiji je koncert upravo zbog kiše trajao znatno kraće. No, to nije pokvarilo i raspoloženje Iločana koji su pokazali kako za svoju manifestaciju žive cijelu godinu i kako se za nju temeljito i s ljubavlju pripremaju. Na koncu potvrdila je to i izložba pod nazivom «Na iločkoj vinskoj cesti» koja je predstavila zanimljive uratke iločkih umjetnika. Cijelu organizaciju 38. Iločke berbe grožđa potpisuje Gradsko poglavarstvo te Turistička zajednica Grada Iloka.

Biljana Pavlović

U NAJISTOČNIJEM HRVATSKOM GRADU

GROŽĐA

- Opis manifestacije

U najistočnijem, malom gradu Republike Hrvatske - Iloku tradicionalno se od 1962. g. održava kulturno-zabavna i gospodarsko-turistička manifestacija «Iločka berba grožđa». Proizašla je iz starog srijemsko-slavonskog običaja okupljanja pučana u vrijeme početka berbe sa svrhom čuvanja vinograda, slavljenja dobre godine i uroda te neizbježnog druženja, prvenstveno mladih koji nisu imali puno prilike za slobodna druženja u samom mjestu i

vinogradima. S godinama se kreirala značajna manifestacija etno-vinsko-turističkog karaktera, koja traje više dana i privlači sve veći broj gostiju i posjetitelja različitih programa. Glavni dio programa odvija se vikendom (petak, subota, nedjelja), s dnevnim i večernjim kulturno-zabavnim sadržajima. Za vrijeme progonstva Iločana, 1991.-97. g., manifestacija se nije mogla organizirati, a u godinama povratka dobila je još važnije mjesto u životu stanovnika Iloka, Vukovarsko-srijemske županije i regije.

Pokrovitelji i počasni sudionici Iločke berbe grožđa do sada su bili predsjednici Vlade RH, predsjednici Sabora i drugi visoki dužnosnici, što je potvrda značaja manifestacije i potpora revitalizaciji istočne Slavonije. U programima sudjeluje ukupno oko 300 sudionika koje posjeti oko 7.000 posjetitelja. Zbog atraktivnosti, dio gostiju dolazi i iz susjedne Vojvodine.

Nositelj manifestacije je Grad Ilok, a zadnje dvije godine tehnički (i dijelom financijski) realizirana je kroz Turističku zajednicu grada Iloka. Zajednica je ponovno pokrenuta 2003. g., kada je osnovan i Turistički ured. TZ i njen ured uspješno su organizirali berbu 2003. i 2004. g., kao i niz drugih zbivanja.

Opći ciljevi organiziranja manifestacije su:

- očuvanje tradicije i običaja vezanih uz vinogradarstvo, i vinarstvo i etnologiju
- povezivanje vinogradara, obrtnika, poduzetnika i drugih radi razmjene stručnih znanja i iskustava
- promocija kvalitetnih iločkih vina
- promoviranje domaćih proizvoda Slavonije i Srijema
- poboljšanje kulturno – zabavne turističke ponude

Održana Međunarodna smotra mađarskog folklor «Chak 2005.».

Utorak, 30.08.2005.

U Čakovcima je u subotu 27. kolovoza 2005. godine održana Međunarodna smotra mađarskog folklor pod nazivom «Chak 2005.». Nastupile su folklorne skupine iz Austrije (Orsziget), Slovačke, Vojvodine (Stara Moravica) i Hrvatske. Iz Republike Mađarske stigle su dvije delegacije, iz Janoshalme i Gerjena, gradova prijatelja. Osim gostiju iz inozemstva nastupile su folklorne skupine iz Koroda, Hrastina, Tompojevaca i Čakovaca. Međunarodnu smotru mađarskog folklor «Chak 2005.» otvorio je župan Vukovarsko-srijemski Božo Galić.

Tekst: Zoran Goman

28. kolovoza - 26. Iločko ljeto - ILOK Srijeda, 24.08.2005.

U nedjelju 28. kolovoza u organizaciji Matice slovačke Ilok u Iloku se održala manifestacija Iločko ljeto koja se održava po 26-ti put, a na kojoj je bio priređen bogat kulturno-umjetnički program. Na Iločkom ljetu nastupili su KUD Seljačka sloga iz Bogdanovaca, Joakim Govlja iz Mikluševaca, Slovačko društvo «Šafarik» iz Novog Sada te osam folklornih sekcija Slovačkog kulturno prosvjetnog društva «Ljudevit Štur» koje ove godine slavi 80. obljetnicu kontinuiranog djelovanja.

U CERNI ODRŽANE 27. ŽETVENE SVEČANOSTI

Višednevnoj folklornoj i tradicijskoj manifestaciji, koja je 27. put održana u Cerne, na ruku nije išlo jedino vrijeme. Bogat i sadržajan program ovogodišnjih «Žetvenih

svečanosti» remetila je jedino kiša koja nije dopustila da slavonska i hrvatska kulturna baština zabljesne u punom sjaju. No, usprkos tome Ceranci i gosti Cerne imali su u čemu uživati.

U okviru programa 27. Žetvenih svečanosti u petak, 5. kolovoza, nakon mise zadušnice, u središtu parka, blagoslovljen je spomenik podignut u čast poginulih hrvatskih branitelja. Nakon toga u Osnovnoj školi Matija Antun Reljković svečano je otvorena izložba na kojoj su uz radove likovnih umjetnika iz Cerne, izložene bile i različite rukotvorine i vezeni radovi, a svoj su kutak uredili i ceranski filatelisti i ribolovci. «Poezija, erotika i rok end roll» naziv je knjige Ivana Čičkovića koja je ovom zgodom predstavljena javnosti.

Značajno mjesto u programu «Žetvenih svečanosti» i ove su godine zauzeli sportaši koji su organizirali nekoliko sportskih natjecanja tijekom cijelog vikenda.

Budući da su «Žetvene svečanosti» svojedobno osnovane upravo s ciljem da se proslavi završetak najvažnijeg poljoprivrednog posla u godini, žetva je okosnica i 27. priče ispričane u ovome lijepome slavonskome selu na ušću Biđa u Bosut. Tradicionalna povorka nazvana «Žetva nekad i sada», sa svim sudionicima manifestacije i s poljoprivrednom mehanizacijom kakva se u žetvi koristila nekada i sada, na žalost zbog lošeg vremena u nedjelju 7. kolovoza nije prošla ulicama Cerne. Kiša je onemogućila i nastup folklorasima na velikoj pozornici u parku. Desetak KUD-ova izvelo je ipak pripremljeni program, ali pred znatno manjim

brojem gledatelja jer školska dvorana koja ih je udomila, nije mogla primiti sve oni koji su željeli vidjeti običaje žetve i iz ostalih hrvatskih krajeva. Naime, osim domaćih KUD-ova, «Tomislav» iz Cerne i «Slavko Janković» iz Šiškovaca, nastupili su još i članovi KUD-a «Šandor Petefi» iz Laslova, «Mijat Stojanović» iz Babine Grede, KUD «Ana Vučjak» iz okolice Karlovca, «Tamburica» iz Vinkovaca, KUD «Vez» iz Ruščice iz slavonskobrodog kraja, zagorske običaje žetve predstavio je KUD «Hruševac kupljenski» iz Zaprešića, a slavonskim običajima ponovno su nas vratili članovi KUD-a iz Posavskih Podgajaca. I tako su na «Žetvenim svečanostima» ponovno zapjevale snaše, zaigrale djevojke i momci, zasvirala tamburica i raširilo se kolo, baš kao nekada kad bi nakon naporne žetve umorni seljaci proslavili i zahvalili za dobro odrađen posao i plodonosnu žetvu.

Biljana Pavlović, Foto: Marijan LAMEŠIĆ

ZAVRŠILA 39. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA U ZAGREBU
Srijeda, 27.07.2005.

POSVEĆENA OBIČAJIMA PROLJETNIH TRADICIJSKIH OPHODA
ZAVRŠILA 39. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA U ZAGREBU
NASTUPILO ŠEST SKUPINA S PODRUČJA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Ovogodišnja, upravo završena 39. međunarodna smotra folkloru u Zagrebu, trajala je od 20. do 24. srpnja i bila posvećena folkloru sjeveroistočne Hrvatske, Slavonije, Srijema i Baranje, posebice običajima proljetnih ophoda kraljica, ali i filipovčica, krstara i sličnim srodnim običajima.

Na ovogodišnjoj zagrebačkoj Smotri, uz druge sudionike, nastupilo je 28 folklornih skupina iz Hrvatske i 17 iz inozemstva. Iz naše Županije, na ovoj zagrebačkoj Smotri do sada je nastupio najveći broj sudionika. Duhovskim rekonstruiranim običajima kraljica predstavili su se KUD «Josip Lovrečić» iz Otoka i Kulturno umjetnička udruga «Branislav Nušić» iz Borova. Običajima filipovčica predstavili su se KUD «Filipovčice» iz Komletinaca, spasovskim običajem krstara Kulturni centar «Klasje» iz Privlake, te Muška pjevačka skupina «Bače», KUD-a «Branimir» iz Bošnjaka s pjesmama vezanim uz Cvjetnicu. U Zagrebu je nastupio i KUD «Šokadija» iz Lipovca kao najbolja prošlogodišnja folklorna skupina proglašena od strane

Prosudbenoga suda na «Folklornim večerima» Vinkovačkih jeseni.

Kako je godina 2005. proglašena godinom žene, na ovogodišnjoj Smotri osmišljen je i manji program pod nazivom «Žena i hrvatska folklorna glazba». Uobičajeni koncerti etnoglazbe bili su posvećeni irskoj glazbi, njezinim suvremenim oblicima i recepciji u nas. U koncertu crkvenog pučkog pjevanja «Sveče božji, odabrani!» sudjelovale su crkvene pjevačke skupine s broskog područja. Organizirana je i «Revija šokačkih nošnji» na kojima su sudjelovali i predstavnici s područja naše Županije. Kao što je već uobičajeno, u sklopu Smotre organizirane su brojne plesne i glazbene radionice. Osim u tematiziranim priredbama organiziranim na Gradecu na Gornjem gradu, naše folklorne skupine nastupale su i za širu zagrebačku publiku na pozornici Trga bana Josipa Jelačića.

U povodu ovogodišnje zagrebačke Smotre u Etnografskom muzeju otvorena je izložba «Kraljice», za koju su i Etnološki odjel Gradskog muzeja Vinkovci i Kulturni centar «Gatalinka» Vinkovci posudili predmete za izlaganje.

Za sve predstavnike folklornih skupina i stručne suradnike ovogodišnje Međunarodne smotre folkloru organiziran je prijam u palači Dverce kod potpredsjednice Vlade RH i predsjednice Vijeća Međunarodne smotre folkloru gospođe Jadranke Kosor, koja im je u svečanom ozračju uručila zahvalnice za sudjelovanje.

Tekst i foto: mr. sc. Ljubica Gligorević
ILUSTRACIJA KUD «Josip Lovrečić» iz Otoka

»TJEDAN HRVATSKE KULTURE U PICARDIJI« Srijeda, 12.10.2005.

Posredovanjem Stalnog predstavništva Republike Hrvatske pri UNESCO-u u Parizu i u organizaciji Društva prijateljstva Coucy-le-Chateau – Hrvatska i lokalnih vlasti, u francuskoj pokrajini L'Aisne, dijelu Pikardije, u desetak gradova i općina, od 25-30. rujna upriličen je «Tjedan kulture» - predstavljanje Grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije.

Žiteljima ovog dijela Francuske predstavljen je dio kulturnog i umjetničkog blaga Vinkovaca i županije Vukovarsko-srijemske, kojim se ponosimo.

Predstavljanje je započelo u gradu Coucy-le-Chateau prigodnim govorima gradonačelnika gradova domaćina, gradonačelnika Vinkovaca dr. Mladena Karlića, dožupana gosp. Petra Kulića, predsjednika Društva prijateljstva Coucy-le-Chateau – Hrvatska, gosp. Jean-Claude Dumonta i gđa Nede Ritz, stalne predstavnice Republike Hrvatske pri UNESCO-u.

Predstavljanju je nazočila i izaslanica Veleposlanstva RH u Parizu gđa Ivana Lazić i dogradonačelnik Vinkovaca gosp. Željko Beljo.

Društvo prijateljstva Coucy-le-Chateau – Hrvatska postoji od 1992. godine.

Za vrijeme agresije na Hrvatsku slali su pakete humanitarne pomoći, a potom konvoj od 23 četrdesettonska kamiona s hranom, ležajima, 500 madraca i namještaje. Skrbili su za 60-tero djece od 1995.-2000. godine, a danas se još brinu o 25-tero djece s područja Vukovara, Lipika i Starigrada.

U društvu djeluje oko 60 dobrovoljaca. Svojim humanitarnim akcijama prikupljali su novac za razminiranje, a pomagali su i Vukovarskoj bolnici i jednoj slijepoj obitelji iz Vukovara.

Predstavljanje Grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije sadržavalo je nastupe:

Kulturnoumjetničkog društva «Šumari,» pjevačke grupe «Lipa,»

Gradskog muzeja Vinkovci: «Osam milenija kontinuiranog postojanja Vinkovaca kao grada «Vinkovačkih jeseni» Zajednice kulturno-umjetničkih društava Vinkovci.

Vinkovčanka Andrijana Subotić prikazala je malu reviju modela inspiriranih slavonskim tradicionalnim elementima preuzetim s narodnih nošnji.

Uz podjelu prezentacijskog materijala gospodarstva Vukovarsko-srijemske županije organizirana je i degustacija slavonskog

kulena «Šokac» i vina «Iločkih podruma.»

Cjelokupnu realizaciju programa osmislio je Grad Vinkovci, a svojom donacijom pića potpomogla je «Karlovačka pivovara» Vinkovci, te osobnim angažmanom i posredovanjem gosp. Zvonimir Mišić iz Vinkovaca, njegov sin, Zvonimir Mišić, uposlenik veleposlanstva.

U veleposlanstvu Republike Hrvatske u Parizu, veleposlanik gosp. Božidar Gagro organizirao je prijem gradonačelnika grada Vinkovaca, dr. Mladena Karlića i dožupana, gosp. Petra Kulića.

Organiziran je i posjet rezidenciji gđe Nede Ritz, stalne predstavnice Republike Hrvatske pri UNESCO-u, u Parizu, te kratki obilazak znamenitosti Pariza, pod izvrsnim vodstvom Saše Štampara, također uposlenika veleposlanstva.

Nastupi KUD-a «Šumari» s revijom modela održani su u mjestima: Coucy-le-Chateau, Ribemont, Chierry, Clasters i Corbeny, dok su nastupi «Lipe» i prezentacija «Vinovačkih jeseni» izvedeni u gradovima: Coucy-le-Chateau, Soissons, Manicamp, Pasly i Tergnier, a važno je naglasiti i humanitarni značaj «Tjedna kulture» jer je za vrijeme nastupa organizirano prikupljanje donacija pa će prikupljena financijska sredstva Društvo prijateljstva Coucy-le-Chateau - Hrvatska, na čelu s Jean-Claude Dumontom, u studenome ove godine kao donaciju uručiti gradskom muzeju u Vukovaru.

Uz pozdrave izražene su brojne pohvale nastupa naših predstavnika, što je bilo i vidljivo čestim dukotrajnim pljeskom publike i traženjem na ponovni izlazak na pozornicu.

Tekst: Zlatko DOVHANJ,

Foto: D. Puharić; I. Kalinić

ŠOKAČKA RIČ IDE DALJE PODMLAĐENA ŠTOKAVČIĆIMA

Prikaz manifestacije Šokačka rič 2 i Znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt, održanih u Vinkovcima 26. i 27. studenoga 2004., te najava Šokačke riči 3

Pored brojnih manifestacija, što skrbe o tradicijskoj kulturi, šokački su govori marginalizirani stoga je Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije iz Vinkovaca svoje dosadašnje uspješno njegovanje kulturne baštine proširila novom manifestacijom ŠOKAČKA RIČ s ciljem čuvanja, njegovanja i proučavanja slavanskoga dijalektnoga izričaja.

Kako smo navikli tradicijsku kulturu gledati odjenu u folklorno ruho, željeli bismo ŠOKAČKOM RIČI učiniti odmak i uskladiti je sa suvremenim potrebama, ponajprije znanstvenom razinom kojom smo pristupili slavanskom dijalektu. Stoga je središnje mjesto novoutemeljene manifestacije županijskoga ZAKUD-a, održane 14. studenoga 2003. u Vinkovcima, imao Znanstveni skup Slavonski dijalekt s posebnim naglaskom na mjesnim govorima vinkovačkoga i županijskoga kraja u kojemu su sudjelovali znanstvenici, uglavnom jezikoslovci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Filozofskoga fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: Marko Samardžija, Ljiljana Kolenić, Marija Znika, Anica Bilić, Bernardina Petrović, Šanja Vulić, Milica Lukić i pjesnik Drago Štambuk.

Postignuća prve ŠOKAČKE RIČI pokazuju kako se proučavanjem slavanskoga dijalektnoga izričaja poticajno djelovalo na promišljanja o slavanskom dijalektu i pripadajućim mu govorima, a nagradama potaknulo čuvanje i njegovanje zavičajnoga idioma ne samo u književnosti i znanosti nego i u drugim područjima. Rezultati istraživanja kao i postignuća prve ŠOKAČKE RIČI uvijek veći su 2004. na 179 stranica klasičnoga knjiškog izdanja u Zborniku radova Znanstvenoga skupa Slavoizisli' dijalekta s domaćom recenzijom u izdanju Zajednice kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije (za izdavača Andrija Matić, urednica Anica Bilić, recenzenti Ljiljana Kolenić i Loretana Despot, tisak ZEBRA Vinkovci).

Kako bi problematika šokačkih govora bila pristupačna svima, posebice mladim naraštajima, sadržaj Zbornika prezentirali smo i u novom, u svijetu već potvrđenom mediju – digitalnom izdanju. Objavljivanjem

Zbornika radova Znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt na CD-ROM-u željeli smo koristiti i iskoristiti prednosti računalne tehnologije i toga tipa izdanja te olakšati čuvanje staroga na nov način, primjeren vremenu u kojemu živimo.

Osim dijalektološkoga osvjetljavanja šokačkih govora, u izradbi projekta manifestacije ŠOKAČKA RIČ i oblikovanju programskih smjernica težila sam multidisciplinarno pristupiti slavanskom dijalektu i pripadajućim mu govorima, stoga je Znanstveni skup Slavonski dijalekt, što se održao u Vinkovcima 26. i 27. studenoga 2004., uz jezičnu sekciju s naglaskom na posavskom poddijalektu, proširen još i književnom sekcijom Hrvatska štokavska dijalektalna književnost, kako bi se istaknuo odnos slavanskoga dijalekta i književnosti. Na skupu je sudjelovalo dvadesetak

znanstvenika, što svjedoči o živom interesu hrvatske znanosti za slavonski dijalekt.

Književnom sekcijom osvijetljen je slavonski dijalekt u književnim djelima, ponajprije vinkovačkog kruga. Akademik Stjepan Damjanović (Filozofski fakultet u Zagrebu) s temom Šokačka rič u Kućniku Josipa Stipana Relkovića seže u prošlo govorno i književno stanje kada se taj vinkovački kateheta i ivankovački župnik nadovezao na prosvjetiteljska nastojanja svojega oca Matije Antuna, a Bernardina Petrović (Filozofski fakultet u Zagrebu) laća se zahtjevne teme i posla oko Leksigrafske obradbe Relkovićeve Satira. Loretana Despot (Filozofski fakultet u Osijeku) donosi sintetski pogled na Slavonski dijalekt u pisaca 18. stoljeća kada Slavonija započinje svoje prve književne korake. Nezaobilaznom i nepresušnom temom Dijalektalno u jeziku prapovijesti Ive Kozarca Marko Samardžija (Filozofski fakultet u

Zagrebu) vodi nas na početak 20. stoljeća, značajan za vinkovački književni kružok, ali i problematiku hrvatske štokavske dijalektalne književnosti. Marica Grigić (Filozofski fakultet u Osijeku) pak govoreći o Šokačkim varijacijama Vladimira Kovačića odvođi nas sredini 20. stoljeća, a Jakov Sabljčić (Filozofski fakultet u Osijeku) u suvremeni stadij početka 21. stoljeća promatrajući na primjeru romana Križevi i ruže Pave Petričevića (Vinkovci, 2002.) Šokačku rič kao suvremenu hrvatsku književnu riječ.

Kako slavonski dijalekt dijelom seže i u susjednu Mađarsku, njegov suodnos s književnošću prezentiraju gosti s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta iz Pečuha, Stjepan Blažetin govoreći o Hrvatskoj dijalektalnoj poeziji u Mađarskoj od 1945. do danas te Janja Prodan izlažući u usmenoj tradiciji, a pridružuje im se i tema Sanje Vulić (Zavod za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu) Jezične značajke u književnim djelima šokačkog pisca iz Mađarske Miše Jelića. Ernest Barić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Pečuhu) pak prebacuje tezište na jezikoslovlje temom Toponimi i mikrotoponimi šokačkih sela u Mađarskoj.

Naglasak na terenska istraživanja i konkretnu razinu slavanskoga dijalekta i posavskoga poddijalekta, odnosno mjesnih govora stavljaju svojim izlaganjem u Govor mjesta Retkovci Ljiljana Kolenić (Filozofski fakultet u Osijeku) i Anica Bilić (Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima), potom Željko Jozić (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu) govoreći o Nekim osobitostima posavske akcentuacije s uporištem u terenskim istraživanjima po Bosanskoj Posavini, Milica Lukić (Filozofski fakultet u Osijeku) temom Tko ili što iz koga ili čega – O odnosu jezične i izvanjezične zbilje u frazemskome sloju mrzovičkoga govora te Vlasta Markasović (Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca u Vinkovcima) izlaganjem o Govoru vinkovačkih Šokaca. Marija Znika

Šokačka rič

(Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu) ovježava u našoj memoriji tradicijski leksik Iz kuhinje moje bake, dijalektološko-etnografske bilješke iz Podravske Podgajaca. Jela Maresić (Zavod za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu) promatra kontakt slavonskoga dijalekatnoga leksika sa susjednim govoreći O leksičkim pododarnostima slavonskih i kajkavskih govora. Slavonski dijalekt stavljen je u suodnos i sa stranim jezičnim sustavima te promatran u kontekstu teorije i prakse prevođenja u izlaganju Vladimira Karabalića (Filozofski fakultet u Osijeku) pod naslovom Kako prevoditi književnost na dijalekt. Teorijski, lingvistički pristupio je dijalektu Bogdan Mesinger (Osijek) izlaganjem Teorija determinističkog kaosa-ključ za razumijevanje razvojne disperzije organskih idioma (lingvistička razmišljanja).

Na Šokačkoj riči 2 za vrijedna postignuća te izuzetan doprinos u znanstvenom udjelu Slavonije u hrvatskom jezikoslovlju Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije nagradila je akademika Stjepana Damjanovića velikim dukatom s pratećom poveljom, obrazloženje je pročitala i nagradu uručila Anica Bilić.

Za promicanje slavonskoga dijalekta u književnosti dukat i povelju dobio je pučki pjesnik Đuka Galović iz Drenovaca, autor poznatih pjesama Slavonci smo i Hrvati pravi te Odavno smo graničari stari i brojnih drugih, »prisutan u našoj pučkoj književnosti više od pola stoljeća«,

stoji u obrazloženju što ga je napiso urednik Galovićeve zbirke pjesama Vladimir Rem, a nagradu mu je uručio predsjednik županijskog ZAKUD-a Andrija Matić.

Radijskom emisijom Dobro jutro, Šokadijo, što se emitira na Nedjeljnom jutarnjem programu Hrvatskog radija Radio postaje Đakovo od 7. kolovoza 2000, kao urednik i voditelj Marko Slobodanac pospješuje čuvanje slavonskoga leksičkoga blaga te pridonosi njegovanju šokačkoga govora Đakovštine promičući ga uspješno u suvremenom i vrlo utjecajnom auditivnom mediju. Stoga je Marko Slobodanac iz Budrovaca dobitnik nagrade Šokačke riči za medijsko aktualiziranje

šokačkoga govora. što mu je uručio Andrija Matić, a obrazloženje pročitao Ivan Bušić.

U svečanom je dijelu programa sudjelovala Ksenija Petričić interpretacijama na dijalektu dviju mladenačkih pjesama Šobotnje predvečerje i Cigo laureata Šokačke riči, potpisane zavičajnim oblikom Stipo Damjanović. Voditeljica dječje skupine KUD-a Ivan Goran Kovačić iz Ivankova Ksenija Petričić debitirala je kao autorica dječjih pjesama, čije su stihove recitali na ivankovačkom mjesnom govoru najmlađi članovi Tena Matijević i Tomislav Cerančević. Tomislav Bošnjaković, član KUD-a Šokadija iz Budrovaca, šokačkim je govorom interpretirao monolog Đuke Begovića, a Marinko Dekanić iz Rokovaca izveo je nekoliko skladbi na tradicijskim glazbalima, samici, dvojnicama i gajdama te završnom pjesmom ovogodišnjega pjesničkoga laureata Šokačke riči Đuke Galovića Odavno smo graničari stari raspjevao sve sudionike i publiku u Kongresnoj dvorani vinkovačkoga hotela Slavonija.

Svojim riječima kao i vrijednim postignućima dobitnici nagrada akademik Stjepan Damjanović, pjesnik Đuka Galović te radijski voditelj Marko Slobodanac efektno su djelovali na publiku te zauzeli trajno mjesto u brojnim srcima i memoriji.

Očekujemo do sljedeće Šokačke riči objavljivanje novoga Zbornika radova Znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt,

održana 26. i 27. studenoga 2004. u Vinkovcima. a sudeći po izlaganjima za očekivati je kako će opsegom i kakvoćom biti zapažen u hrvatskomu znanstvenomu javnom mijenju.

Raspoloženje, širok raspon tema i izlaganja te velik broj sudionika ovogodišnjega dvodnevna Znanstvenoga skupa pokazao je da se o slavonskom dijalektu ima i može još puno toga reći. Kao autor projekta manifestacije željela bih problematiku slavonskoga dijalekta koncentrično razvijati te 2005. na Šokačkoj riči 3 osim dijalektološkoga pristupa, koji se podrazumijeva i smatra nezaobilaznim uvesti još teatrološku sekciju kako bismo popitali

poziciju slavonskoga dijalekta u scenskoj i filmskoj umjetnosti te pozvali ugledne tetrologe, ali i praktičare, scenariste, glumce. Lektore, kazališne i filmske redatelje da govore o svojim iskustvima i postignućima, upoznaju s poteškoćama i potrebama, nastalim u dodiru sa slavonskim dijalekatskim izričajem i govornom kulturom na sceni i filmu.

Znanstveni skup o slavonskom dijalektu bio je središnjim, radnim dijelom dosadašnjih dviju Šokačkih riči, održanih 2003. i 2004. godine, a dodjela simboličnih, ali znakovitih nagrada s pratećom poveljom njihovim završnim, svečanim dijelom. Sljedeća Šokačka rič 3, što se kani održati 12. studenoga 2005. u Vinkovcima, bit će uz znanstveni skup obogaćena i podmladena Štokavčićima kao popratnom priredbom u kojoj bi aktivno sudjelovala osnovno-, srednje- i visokoškolska mladež te pokazala svoj stav prema zavičajnom idiomu, svoje znanje i umijeće u usmenomu i pisanomu dijalekatskom izričaju. Uostalom, na mladima svijet ostaje!

Tekst: dr. sc. Anica Bilić, Foto: D. Puharić

PROGRAM ŠOKAČKE RIČI 3

Petak, 11. studenoga 2005. u 15 sati
Pozdravni govor predsjednika Zajednice kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije Andrije Matića

Promocija Šokačke riči 2, Zbornika radova Znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt (2004.), recenzentica prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić i urednica doc. dr. sc. Anica Bilić

od 15,30 do 17,30 sati Znanstveni skup Slavonski dijalekt (prvi dio)

u 18 sati Nagrade ŠOKAČKE RIČI 3

u 18,30 sati ŠTOKAVČIĆI

Subota, 12. studenoga 2005.

od 9 do 12 sati

Znanstveni skup Slavonski dijalekt (drugi dio)

ZNANSTVENI SKUP SLAVONSKI DIJALEKT

Voditeljica: dr. sc. Anica Bilić

Slavonski dijalekt s naglaskom na poddijalektima

Slavonski dijalekt u književnosti, filmskoj i scenskoj umjetnosti

Doc. dr. sc. Anica Bilić, Vinkovci, Joza Ivakić i dijalekti

Doc. dr. sc. Loretana Despot, Osijek, Jezične osobitosti baranjskih govora

Živko Gorjanac, visokoškolski profesor, Baja, Mađarska, Neke osobitosti santovačkoga šokačkoga govora

Marica Grigić, asistent, Osijek, Josip Kosor, slavonski Dalmatinac s europskim vidicima

Dr. sc. Željko Jozić, Zagreb,

Šokačka koine

Prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić, Osijek, Josip Hamm i slavonski dijalekt (povodom 100. obljetnice rođenja)

Dr. sc. Milica Lukić, Osijek, Šokačke teme u pričama Josipa Lovrečića

Lucija Ljubić, asistent, Zagreb, Šovagovičev "Sokol" kao slavonski dramski tekst

Doc. dr. sc. Jela Maresić, Zagreb, Govori na dodiru štokavskoga i kajkavskoga narječja zapadno od Virovitice

Vlasta Markasović, prof., Vinkovci, Elementi slavonskoga dijalekta u drami "Požar strasti" Josipa Kosora

Mr. sc. Kristina Peternai, Osijek, Ivakićeve "Inoče" u izvedbi osječkoga HNK

Martina Petranović, asistent, Zagreb, Dva slavonska "Povratka" (S. Tucić i Z. Kolarić-Kišur)

Doc. dr. sc. Bernardina Petrović, Zagreb, Zavičajni idiom u komediografskome opusu Ise Velikanovića

Jakov Sablijić, asistent, Osijek, Duh panonizma u pjesništvu Franje Džakule

Prof. dr. sc. Marko Samardžija, Zagreb, Vođinački govor nekada i danas

Anita Schmidt, diplomirana glumica, Osijek,

Muke po dijalektu (rad na predstavi "Slavonska Judita" i dr.)

Mr. sc. Sanja Vulić, Zagreb, Grga Andrin i štokavska dijalekatna književnost

Doc. dr. sc. Marija Znika, Zagreb, Prinosi dijalekatnoj leksikografiji

ODRŽANA ŠOKAČKA RIČ 3 Subota, 12.11.2005. Manifestacija koja njeguje slavonski dijalekt

U VINKOVcima ODRŽANA TRADICIONALNA "ŠOKAČKA RIČ"

VINKOVCI - Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije organizira treću godinu zaredom manifestaciju "Šokačka rič" s ciljem čuvanja, njegovanja i proučavanja slavonskoga dijalekta. Ovogodišnju "Šokačku rič" otvorio je pozdravnim riječima predsjednik ZAKUD-a Andrija Matić, govoreći

NAGRADE ŠOKAČKE RIČI 3

Akademik MILAN MOGUŠ,
prof. dr. LJILJANA KOLENIĆ i
filmski redatelj BRANKO SCHMIDT

o uklopljenosti "Šokačke riči" u dosadašnje programe uspješnoga njegovanja kulturne baštine ovoga kraja na istoku Hrvatske. Manifestacija "Šokačka rič 3" počela je u petak u Kongresnoj dvorani Hotela "Slavonija" promocijom "Zbornika" radova prošlogodišnjega znanstvenoga skupa, potom je uslijedio dvodnevni Znanstveni skup o slavonskom dijalektu. Naglasak je bio na dvije stožerne teme - Slavonski dijalekt s naglaskom na poddijalektima te Slavonski dijalekt u književnosti, filmskoj i scenskoj umjetnosti. Za sudjelovanje na znanstvenom skupu prijavilo se gotovo dvadeset znanstvenika iz Zagreba, Osijeka, Vinkovaca i susjedne Republike Mađarske, koji su u svojim petnaestominutnim

izlaganjima osvijetlili zadane teme. Voditeljica znanstvenoga skupa bila je dr. sc. Anica Bilić. Na skupu se progovaralo o Jozi Ivakiću i dijalektima, jezičnim osobitostima baranjskih govora, osobitostima santovačkoga šokačkoga govora, o Josipu Kosoru, slavonskom Dalmatincu s europskim vidicima, Josipu Hammu i slavonskom dijalektu (u povodu 100. obljetnice rođenja), Šovagovičevom "Sokolu" kao slavonskome dramskome tekstu, šokačkim temama u pričama Josipa Lovrečića, vođinačkome govoru nekada i danas...

I ove godine zaslužnima su dodijeljene nagrade i priznanja, a ovogodišnji laureati su akademik Milan Moguš, prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić i filmski redatelj Branko Schmidt. Ovogodišnja "Šokačka rič" na zanimljiv je način pomladena novim sadržajem - "Štokavčićima" koji imaju za cilj njegovanje slavonskoga dijalekatskoga izričaja i njegova čuvanja. Pod stručnim vodstvom Mladena Kušeca "Štokavčići", zapravo, učenici osnovnih i srednjih škola te studenti

dislociranoga studija osječkoga Filozofskoga fakulteta u Vinkovcima predstavili su svoje uratke i postignuća pisanoga i usmenoga dijalekatskoga izražavanja.

Tekst: M. DRAŽIĆ-KARALIĆ

ŠTOKAVČIĆI

Voditelj: Mladen Kušec

KUD Ivan Goran Kovačić iz Ivankova
Šimun Bilić, Marin Cerančević, Tomislav Cerančević, Kristina Franović, Marija Katić, Ana Lesar, Tena Matijević, Ivana Stjepanović, Lucija Vrgoč, Valentina Vukić (Ksenija Petričić)
Osnovna škola Ilača-Banovci iz Ilače

Kristina Dević, (Senija Komić, prof.)
Osnovna škola Josipa Lovrečića iz Otoka
Nikolina Mešanović (Anica Valenčić)
Studenti Filozofskoga fakulteta, Osijek, Dislocirani studij u Vinkovcima
Marija Karabalić, Tija Barišić, Ivana Švaganović, Sanja Graovac, Ivana Petričević (prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić)

**Autor projekta manifestacije:
dr. sc. Anica Bilić**

**Organizator:
Zajednica kulturno-umjetničkih
djelatnosti
Vukovarsko-srijemske županije**

**Trg Vinkovačkih jeseni 1
32 100 Vinkovci
Tel: 032/334-635**

predstavljamo...

Otočki list – novine kojih se ne bi postidio ni oveci grad u Hrvatskoj

«Otok već šestu godinu kontinuirano izdaje besplatno glasilo koje pridonosi značajnoj kulturološkoj vrijednosti, ali i povijesnom segmentu jer je postao neizostavnom literaturom u proučavanju novije povijesti Otoka i Komletinaca. Samo u našoj Županiji imate mnoge općine pa i gradove koji nemaju vlastite novine ili su ih pokušavali utemeljiti, ali izdaju broj-dva i onda stanu, ugase se. Otok je, zahvaljujući ponajprije Mirku Martinoviću i razumijevanju lokalne vlasti na čelu s Josipom Šarićem, uspio pokrenuti općinsko glasilo. Uz samoprijegoran rad pojedinaca potrebno je imati i potporu vlasti koja vrednuje ovakav kulturni izričaj. Trebalo je velikog odricanja i ustrajnog rada velikog broja suradnika. To je najveće bogatstvo i jamac uspjeha Otočkoga lista.» - upravo ovim riječima priču u Otočkom listu počinje njegov glavni urednik Željko Batarilović.

Otočki list danas je samo jedno od poznatijih izdanja koje Općina Otok bilježi kao rezultat svoga rada. Od rata na ovamo pod okriljem Općine izdano je 10-tak raznih publikacija, a samo je za ovu godinu planirano 6 naslova. Sve je to rezultat bogatoga rada 30-tak udruga i društava koji djeluju na području Općine Otok. Knjige, odnosno monografije, sa zavičajnim predznakom, uvijek imaju prednost pa tako se ovih dana posebno popularizira knjiga o otočkoj suvari autora Mirka Martinovića i Josipa Bašića, a ne smije se zaboraviti ni biografija Josipa Lovrečića. Posebno hvaljena je i monografija o otočkom nogometu, respektabilna knjiga posvećena 80-toj obljetnici postojanja Nogometnog kluba Otok. Za njezine promocije, uvaženi

sportski djelatnici nisu krili ugodno iznenađenje napominjući kako i daleko veće sredine nemaju takvu monografiju – doznajemo od Željka Batarilovića koji značajno sudjeluje u gotovo svim općinskim projektima. No, vratimo se priči o Otočkom listu. Batarilović navodi kako svaki novi broj nosi neku novost, i dodaje: «*Tehnički standardi koje smo postigli, a na kojima još ima prostora napredovanja, samo su okviri za sadržaj kao temelj novina. Slažem se da sadržaj treba biti «dobro upakiran» jer je upravo vizualni identitet znak stručnosti i ozbiljnosti cjelokupnog projekta. Ne samo na tehničkom dijelu nego i u sadržajnom još treba puno učiniti. Potrebno je utemeljiti stalne rubrike, feljtone i reportaže kao veći*

izraz novinarske forme. Mjesečne novine imaju svoje zakonitosti i svojevrсна pravila pa tako i svakodnevne vijesti koje nam suradnici dostavljaju često treba prilagođavati. Već nakon prvog broja od kako sam postao urednik, sazvao sam sastanak uredništva. Održano je i nekoliko sastanaka sa svim predstavnicima udruga, institucija, zajednica i društava s područja Općine i na taj način smo izbjegli jednu opasnost: a to je da se u Otočkom listu ne zabilježi nešto što je doista vrijedno spomena.»

U okviru Otočkoga lista izlazi Župni list čiji izlaženje podržava i Općinsko poglavarstvo kao izdavač koje i inače dobro surađuje sa župnikom vlč. Antunom Kneževićem. Sve vijesti iz života Crkve imaju tako svoje mjesto u općinskom glasilu jer je praksa pokazala da je otočka vlast kao i sami mještani privržena Crkvi. Inače, tema za novi broj nikada ne nedostaje jer je u općini Otok iznimno bogat društveni život. Posebno se to osjeti u vrijeme održavanja sada već tradicionalne kulturne, gospodarske i

sportske manifestacije Otočkoga proljeća – ističe Batarilović naglasivši kako pored novina, Općina Otok ima i svoje internetske stranice koje su svojevrсни digitalni moderan oblik Otočkoga lista. «*U vrijeme Otočkoga proljeća, službene internet stranice www.otok.hr posjetilo je više od 6 tisuća posjetitelja. Drago mi je da su taj medij mnogi prihvatili. Veseli činjenica kako svakodnevno imamo i sve više posjetitelja na stranicama, a mi se trudimo često ažurirati nove vijesti i sl. Ipak je većini, poglavito onima nešto starijim,*

prava radost kada na kućni prag dobiju novo izdanje, rekao bih klasičnog Otočkoga lista» - dodaje na kraju Željko Batarilović, glavni urednik novina kojih se ne bi postidio ni oveci grad u Hrvatskoj. Nije to ni slučajno, jer i sam Otok, uz već gotovu Studiju za utvrđivanje statusa grada, samo čeka saborsku proceduru pa da i službeno postane peti grad u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Samo tako Otočani – vaš bi primjer mogli u mnogočemu slijediti i drugi...

Biljana Pavlović

KONTAKT

SITE MAP

POČETNA

predstavljamo...

KUD "LISINSKI" VINKOVCI

Kulturnoumjetničko društvo „Lisinski“ osnovano je 1951. godine. Od tada je u radu društva sudjelovalo preko 1000 članova koji su bili raspoređeni u različite sekcije: tamburašku sekciju, limenu glazbu, različite sekcije zbora i do danas najbrojniju -folklornu sekciju. Trenutno u društvu djeluje tamburaška sekcija i 3 folklorne skupine: mlađa i starija dječja skupina te odrasla skupina.

Teško je nabrojati sve zemlje i gradove u kojima je KUD „Lisinski“ gostovao, ali ovom prilikom ćemo istaknuti strana gostovanja na poznatim međunarodnim festivalima folkloru u Francuskoj, Poljskoj, Mađarskoj, Grčkoj i posebno Španjolskoj na kojem su pokraj 4 profesionalna ansambla iz Europe i ukupno 12 zemalja sudionika članovi KUD-a „Lisinski“ osvojili prvo mjesto u pjesmi i plesu, proglašeni općenito najboljom folklornom skupinom festivala i time dobili izvoran poziv u Cork City u Irskoj, koji je proglašen europskim gradom kulture za 2005. godinu. Manifestacije koje se tijekom cijele ove godine održavaju u Cork City-ju su različite, a među najznačajnijima je međunarodni festival folkloru, koji se održavao ovo ljeto od 14. - 21. kolovoza. Kao jedini predstavnik Vinkovaca, Vukovarsko-srijemske županije i Hrvatske općenito bio je KUD „Lisinski“. Na festivalu su članovi KUD-a ostavili veliki trag jer su održali preko 20 nastupa i predstavili se sa

7 različitih plesova iz cijele Hrvatske. Treba spomenuti i da je na festivalu sudjelovalo još 11 stranih grupa (10 europskih i jedna s Filipina) te 10-tak domaćih društava i između svih tih grupa je stručni žiri, koji je u prva tri dana na nastupima pratio sve sudionike, izabrao KUD „Lisinski“ da otvori završnu priredbu u gradskoj vijećnici u Cork City-ju, koja je ujedno bila i najsvečaniji dio festivala. Zahvaljujući profesionalnom pristupu u svojim nastupima, ali i vedrom duhu i dobroj atmosferi koju članovi KUD-a „Lisinski“ ostavljaju iza sebe, i na tom su festivalu ostvarili nova poznanstva i dobili pozive za gostovanja u Francuskoj, Siciliji, Poljskoj, Danskoj, Litvi i Filipinima.

Planovi za sezonu koja je ispred njih su veliki, a istaknuti se može već dogovoreno gostovanje u Kanadi i Sjedinjenim Američkim Državama u suradnji s Hrvatskom katoličkom misijom u Kanadi i Hrvatskom Maticom iseljenika, što je planirano za ljeto 2006. godine.

U repertoaru društva je 11 koreografija koje plesači aktivno izvode: Plesovi i pjesme Slavenskog kraja, Bunjevački plesovi, Valpovo, Stari Splitski plesovi, Ražanac, Poskočica iz južne Hercegovine „Lindo“, Pjesme i plesovi iz južne Hercegovine, prigorski plesovi, Molvanski svati - Podravina, Posavina i Lika.

Jedna od posljedica Domovinskog rata bila je i uništavanje zgrade Lisinskog, a time i velikog dijela nošnji u vlasništvu KUD-a. Kako bi mogli izvoditi sve navedene koreografije, pred društvom se našao veliki zadatak: obnova starih oštećenih nošnji i izrada novih. U jednom od projekata koji su napisali članovi KUD-a „Lisinski“ izrađene su nove bunjevačke i splitske nošnje, a uz već spomenutu financijsku potporu Ministarstva kulture. Također, u sklopu talijanskoga programa suradnje odobren je i projekt kojim su se izradile nove nošnje i glazbala u vrijednosti od 40 tisuća eura. Ovim putem članovi KUD-a „Lisinski“ još jedanput zahvaljuju talijanskom Ministarstvu vanjskih poslova i regiji Friuli - Venezia - Giulia koji su bili donatori projekta. Međutim, osim obnove

DJEČJA FOLKLORNA SKUPINA

U pet desetljeća postojanja i kontinuiranog rada Kulturno umjetničko društvo „Lisinski“ se razvilo u zaista reprezentativno društvo, koje ima izvanrednu funkciju u procesu očuvanja etnološkog i folklornog bogatstva Slavonije, ali i cijele Republike Hrvatske. Društvo je zapaženo po svojim nastupima unutar i izvan granica Republike Hrvatske, a posebno svojim doprinosom u očuvanju stvaralačkih djela naših predaka.

Društvo broji oko 150 članova - 2 dječje grupe, odraslu skupinu i tamburašku sekciju.

Dvije dječje skupine zapisale su već i u ovom uzrastu značajne uspjehe u svom radu sudjelujući

u zadnjih par godina na različitim smotrama i gostovanjima od kojih u Hrvatskoj izdvajamo gostovanje u Dražicama, Dramlju, Pirovcu, Markuševcu i Muću te kontinuirano sudjelovanje na dječjim vinkovačkim jesenima. Od inozemnih gostovanja ističemo gostovanje u Slovačkoj, a planirana su i gostovanja kod prijateljskih KUD-ova iz Metkovića, Imotskog, Pirovca i Essena u Njemačkoj.

Raznolikosti interesa djece u KUD-u „Lisinski“ svjedoči i pobjeda na maskenbalu koji se održavao ove zime u našem gradu, a zahvaljujući kojoj će djeca predstavljati Vinkovce na velikom dječjem maskenbalu u Opatiji.

KUD "Lisinski" - IRSKA

Nedjeljna misa u Irskoj katedrali
 Kulturno-umjetničko društvo "Lisinski" iz Vinkovaca sudjelovalo na Međunarodnoj smotri folkloru u Irskoj

ODUŠEVLJENJE LJEPOTOM I RAZNOLIKOŠĆU HRVATSKOG FOLKLORA

Čast da sudjeluju na Međunarodnoj smotri folkloru u Irskoj i da predstavljaju Hrvatsku, imali su članovi Kulturno-umjetničkog društva "Lisinski" iz Vinkovaca. Od 16. do 23. kolovoza, na iznimno napornoj turneji, jer su dnevno bila četiri, pa čak i 5 nastupa, u nekoliko irskih gradova sudjelovali su u programima koji su oduševili posjetitelje. U gradu Corcu, koji je ove godine bio grad europske kulture, zajedno s društvima iz Škotske, Filipina, Nizozemske, Poljske, V. Britanije, Litve i Njemačke, te sa Sicilije, sudjelovali su u svečanom mimohodu, a potom se gledateljstvu predstavili pjesmama i plesovima iz Slavonije i Podravine, bunjevačkim i splitskim plesovima, te poskočicom Lindo. Bila je to ujedno prigoda da posjetiteljima na prodaju ponude suvenire,

vlastitih nošnji i instrumenata KUD se planira baviti i obnovom starih zanata, nošnji i instrumenata u svojim prostorijama te je u pripremi i projekt obnove zgrade u koju bi se smjestio centar tradicijskih zanata.

Sudjelovanjem na brojnim smotrama, gostovanjima i festivalima folkloru pokazala se i potreba za prezentiranjem preko Interneta kako bi se mogla poboljšati komunikacija s različitim organizacijama. Iz tog razloga od ove je godine KUD „Lisinski“ dizajnirao i vlastitu web stranicu (www.kud-lisinski.hr) i tako približio svoje djelovanje širokoj javnosti. Dio stranica još je u izradi.

Vezano uz navedeno, ne možemo preskočiti činjenicu da su sve navedene aktivnosti pokrenuli i proveli sami članovi kulturnoumjetničkog društva „Lisinski“, bezgranično poklanjajući sva svoja znanja i svaki svoj slobodan trenutak rastu društva i očuvanju hrvatske tradicije te svojim profesionalnim pristupom u radu pokazali i dokazali da im je mjesto u samom vrhu hrvatskog folkloru.

I na kraju možemo zaključiti da o veličini KUD-a „Lisinski“ svjedoče i priznati hrvatski koreografi koji potpisuju različite koreografije koje ovo društvo izvodi, a među ostalima: dr. Ivan Ivančan, Ivan Ivančan mlađi, Branko Šegović, Mata Kopic i brojni drugi.

Tekst: prof. I. Mandić; prof. J. Božičević; D. Šota

Foto: Z. Tanocki

prije svega licitarska srca, po kojima je prepoznatljiva Slavonija, odnosno Hrvatska. U Corcu je upriličen i susret s Ingrid Szabo, predstavnicom veleposlanstva RH u Irskoj. U gradovima Youghal i Cobh, članovima "Lisinskog" pružila se prigoda da posjete ratnu mornaricu, dok su u gradu Midletonu imali prigodu razgledati poznatu tvornicu viskija Jameson Heritage Centre. Nezaboravni ostaje i posjet gradu Trabulganu, te sudjelovanje u narodnim nošnjama na misnom slavlju u katedrali u Cobhu, što je izazvalo pozornost nazočnih. U nizu gostovanja izvan zemlje, u dugoj tradiciji djelovanja ovog društva, posjet Irskoj ostat će kao nešto posebno, prije svega zbog bogatstva folkloru europskih zemalja, nezaboravnih druženja, a potom i zbog specifičnosti kojih je doista bilo mnogo. Put u Irsku kamerom je zabilježila Vinkovačka televizija.

Tekst: Milka Vida

Kulturno-umjetničko društvo "Lisinski" iz Vinkovaca sudjelovalo na Međunarodnoj smotri folkloru u Irskoj

ODUŠEVLJENJE LJEPOTOM I RAZNOLIKOŠĆU HRVATSKOG FOLKLORA

U gradu Corcu, koji je ove godine bio grad europske kulture, zajedno s društvima iz Škotske, Filipina, Nizozemske, Poljske, V. Britanije, Litve i Njemačke, te sa Sicilije, sudjelovali su u svečanom mimohodu, a potom se gledateljstvu predstavili pjesmama i plesovima iz Slavonije i Podravine, bunjevačkim i splitskim plesovima, te poskočicom Lindo. Bila je to ujedno prigoda da posjetiteljima na prodaju ponude suvenire, prije svega licitarska srca, po kojima je prepoznatljiva Slavonija, odnosno Hrvatska. U Corcu je upriličen i susret s Ingrid Szabo, predstavnicom veleposlanstva RH u Irskoj. U gradovima Youghal i Cobh, članovima "Lisinskog" pružila se prigoda da posjete ratnu mornaricu, dok su u gradu Midletonu imali prigodu razgledati poznatu tvornicu viskija Jameson Heritage Centre.

Nezaboravni ostaje i posjet gradu Trabulganu, te sudjelovanje u narodnim nošnjama na misnom slavlju u katedrali u Cobhu, što je izazvalo pozornost nazočnih. U nizu gostovanja izvan zemlje, u dugoj tradiciji djelovanja ovog društva, posjet Irskoj ostat će kao nešto posebno, prije svega zbog bogatstva folkloru europskih zemalja, nezaboravnih druženja, a potom i zbog specifičnosti kojih je doista bilo mnogo. Put u Irsku kamerom je zabilježila Vinkovačka televizija.

KUD «MIJAT STOJANOVIĆ» Babina Greda

Profesor Zvonimir Toldi

Ukidanjem Vojne krajine (1873.) nastale su povoljne prilike za kulturnim prosvjećivanjem i u tim područjima Hrvatske.

Babina Greda tada prednjači, jer «Čitaonica Sloga» utemeljena 1883. godine bila je među prvim čitaonicama osnovanim u selima ovog dijela Posavine. Samo rad čitaonice bio je kratak, djelovanje je prestalo zbog nesloge članstva.

Padom protunarodnog režima bana grofa Khuen Hedervarya godine 1903. ojačao je pokret za osnivanje pučkih knjižnica, kojih je djelovanje također bilo okrenuto buđenju nacionalne svijesti. Te je godine i u Babinoj Gredi ponovno otvorena čitaonica «Hrvatska čitaonica».

Članovi su seoska inteligencija:

župnik, kapelan, liječnik, tiskar, učitelj, te trgovci, posjednici, istaknutiji obrtnici. Seljake nisu primali u članstvo čitaonice do 1910. godine, čak su se tome obrtnici žestoko protivili, pa su neki i istupili iz čitaonice. Uz čitanje knjiga, novina i časopisa, Hrvatska

čitaonica je članovima pružala i čitav niz drugih, zabavnih sadržaja. Pri ovoj čitaonici djelovalo je tamburaško društvo, koje 1909. godine vodi bečki student prava Matija Bačić. No, kako dolazi do sukoba između tamburaša i ostalih članova čitaonice, tamburaši se godine 1909. odvajaju od čitaonice i pod vodstvom Matije Bačića osnivaju Hrvatsko tamburaško i pjevačko društvo »Zvonimir«. U godini 1911. osnovano je u Babinoj Gredi još jedno kulturno društvo, Hrvatsko katoličko prosvjetno društvo «Stojanović» u kojem nije bilo zapreke primanju seljaka. Osnovani su ga mjesni župnik Mijat Senc, student medicine Sima Stojanović i student filozofije Dimitrije Vac. Društvo je imalo tamburašku, pjevačku i diletantsku sekciju. S vremenom društvo «Stojanović» stopilo se s društvom «Zvonimir».

Hrvatsko tamburasko i pjevačko društvo »Zvonimir«

Mihael Ferić

Prije više od trideset godina, a posebice posljednjih deset, u nas je tonski snimljena obilna tradicijska glazbena baština te je tako u posljednji trenutak trajno sačuvana kao tonski zapis na gramofonskim pločama, magnetofonskim i kazetofonskim vrpčama, a odnedavna i na

Jedna od prvih muških pjevačkih skupina iz Babine Grede iz 1938.g.

CD-u. I dok su nekada tonskim snimanjem bili zaokupljeni uglavnom istraživači tradicijske glazbe, institucije, muzeji, muzikolozi i melografi, te radio i televizija, u unaprijed spomenutom minulom razdoblju u taj se posao uključuju i brojna kulturnoumjetnička društva, folklorne skupine i ansamblji.

Tako tonski snimci na ploči, kaseti ili CD-u potvrđuju ili osporavaju vrijednosti društva

skupine ili ansambla, postaju sredstvo u borbi za prestiž, mjerilo vrsnosti programa, uspješan su promidžbeni materijal, pa i

najbolji društveni dar i zavičajni suvenir. Dakako, i trajna dokumentacija o njihovom postojanju i radu, izvođačkim dosezima i programskom opredjeljenju.

Babina Greda je lokalitet sačuvane i bogate kulturne baštine u kojem se oko četiri glasovite mjesne čitaonice okupljalo više kulturnoumjetničkih društava, od kojih je najdublji trag ostavilo Kulturno umjetničko društvo «Mijat Stojanović» sa svojih uskoro 100 godina neprekinutog djelovanja. Tradicija skupnog pjevanja u Babinoj Gredi nije imala kriznih trenutaka, a nema ih ni danas.

KUD «Mijat Stojanović» svojim CD-om na najbolji mogući način promiče sve županijske smotre folklornih pjevačkih skupina (Osječko – baranjske županije, Vukovarsko – srijemske, Brodsko – posavske, Požeško–slavonske i Virovitičko – podravske), Smotru

folklornih pjevačkih skupina Slavonije, Baranje i Srijema, te svoju zavičajnu tradicijsku baštinu.

Nudi Vam ono što imamo u obilju, a to su bećarci, drumarci, pokladarci, bušarci, pjesme s pripjevima i stare slavonske pjesme. Pokušava

pokrenuti zamrlo pučko stvaralaštvo, ili autorsko stvaralaštvo u duhu šokačkog idioma novim i suvremenim stihovima i melodijama skladanim na tradicijskim značajkama i vrijednostima.

Uporno nameće potrebu za skupnim pjevanjem i druženjem jer se suvremeni čovjek malo druži, premalo pjeva ili uopće ne pjeva.

Ovdje se od 1998. godine održavaju smotre folklornih pjevačkih skupina Vukovarsko – srijemske županije i do 2004. godine održano je u Babinoj Gredi svih sedam županijskih manifestacija na kojima se pjeva skupno bez instrumentalne pratnje. Domaćini su na ovoj Smotri redovito sudjelovali sa po dvije skupine, a posljednjih godina sa čak četiri svoja predstavnika što je jedinstveni rekord.

KUD "MIJAT STOJANOVIĆ" BABINA GREDA DANAS

Mato Knežević, predsjednik

Sadašnje društvo je jedna od Udruga građana u Općini Babina Greda, članovi Zajednice kulturnih djelatnosti Županije vukovarsko – srijemske, članovi smo Zajednice KUD-ova Slavonije, Baranje i Srijema u Đakovu, te «Družine čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga» u Zagrebu čime smo ostvarili i članstvo u Međunarodnoj uniji folklorinih skupina – IGF- u.

Članovi odrasle folklorne skupine (nas šezdesetak), kontinuirano radimo tijekom cijele godine, a svoj rad predstavljamo na

* Najava događanja: KUD «Mijat Stojanović» Babina Greda nastupiti će na Međunarodnom folklornom festivalu u Austriji (2. EUROPEAN FOLKLORE FESTIVAL) u organizaciji Međunarodne unije folklorinih skupina koji će se održati od 9. do 11. lipnja 2006.

mnogobrojnim smotrama folkloru u zemlji i inozemstvu. Tako se redovito, svake godine predstavljamo na «Vinkovačkim jesenima», «Brodskom kolu», «Šokačkom sijelu», dok smo imali čast svoju općinu i tradicijsku nošnju Babine Grede, u kojoj isključivo i nastupamo, čak sedam puta predstaviti na Međunarodnoj smotri Folkloru u Zagrebu. Sa nebrojeno puno društava imamo iznimnu suradnju, te su razmjene gostovanja sa folklornim skupinama u Hrvatskoj vrlo česte i, što nam je posebice drago, vrlo uspješne. Brojna su i naša gostovanja u

susjednim nam zemljama Mađarskoj i Bosni i Hercegovini. Od međunarodnih gostovanja posebice ističemo naš višednevni boravak u Španjolskoj, gdje smo također bili sudionici Međunarodnog folklornog festivala u organizaciji Međunarodne unije folklorinih skupina, čijem smo se pozivu odazvali i prošle godine predstavljajući tako našu Slavoniju u Italiji, a ove godine u Rumunjskoj.

«Družina» nam je učinila posebnu čast izabravši upravo nas za domačine završnog dana 6. «Susreta

naroda i kulture» gdje su nastupile folklorne skupine iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Francuske, Latvije, Rumunjske, a čija je zajednička ocjena bila da smo svoj, domaćinski posao,

uspješno odradili.

Muška pjevačka skupina sastavni je dio KUD-a «Mijat Stojanović». Nastupa na mnogobrojnim smotrama folkloru, njegujući prije svega izvorno akapela pjevanje, ali nastupa i uz glazbenu pratnju samice ili tamburaškog orkestra.

Hvala, svima koji na bilo koji način pomažu u radu ovoga društva. Želja nam je da i dalje zajedno radimo na očuvanju tradicijske kulture.

VANJI RADAUŠU (1906. – 1975.),

PRIGODOM STOGODIŠNJE ROĐENJA

Stogodišnji v r e m e n s k i odmak dijeli nas od rođenja Vanje Radauša u Vinkovcima, a prošle godine napunilo se trideset godina od smrti toga

poznatoga akademskoga kipara, slikara i grafičara.

Vinkovčanin po rođenju, odrastanju i gimnazijskom obrazovanju, Vanja Radauš javnosti je poznatiji kao kipar i slikar, crtač i medaljer, a manje kao književnik jer pisanjem pjesama i proze počeo se baviti relativno kasno, tj. krajem šezdesetih godina 20. stoljeća kada se već afirmirao kao likovni umjetnik te postigao veliki ugled i uspjeh u zemlji i inozemstvu, o čemu svjedoči, uz ostalo, i postavljanje izložbi u Zagrebu, Ljubljani, Berlinu, Beču, Pragu, Veneciji, Varšavi, Moskvi i Krakowu.

Za života objavio je zbirke pjesama Slavonijo, zemljo plemenita (1969.) i Kosilica vremena (1971.) te poemu Requiem za tifusara (1971.). Iz vrlo bogate rukopisne ostavštine s nekoliko tisuća stranica poezije i proze objavljena je zbirka Buđenje snova posthumno 2000. i prigodno o 25. obljetnici smrti. U njoj se po prvi put objavljuju pjesme iz jedanaest neobjavljenih, nepoznatih zbirki pjesama (Josipovo polje, Nausikaja, Razne pjesme, Buđenje snova, Kurjaci, Obješenjačke, Dolina Jozafat, Orfejeva lutanja, Crni leptiri, Danse macabre, Haronovo veslo), nastalih od 1968. do 1974. Vrlo opsežan pjesnički opus s preko tisuću pjesama zavrijedio je aktualiziranje u suvremenom čitateljskom prostoru te raščlambu, a jedna je uslijedila već 2000. u Vinkovcima na Okruglom stolu Književno djelo Vanje Radauša na Danima Josipa i Ivana Kozarca. Prozni opus mu je uglavnom neobjavljen, a za života je objavio dva ulomka romana Let u bezdan i Vihori u virovima (1973.).

Stvaralačko nagnuće bilo je u Vanje Radauša toliko snažno i veliko da je imao potrebu, uz rad u ateljeu, izraziti se i drugim umjetničkim sredstvima te intermedijalno povezati i varirati iste motive (npr. motiv žene...) u likovnoj umjetnosti i književnosti. Možemo promatrati intermedijalnu citatnost ostvarenu između likovnoga ciklusa Orfej i zbirke Orfejeva lutanja iz 1973., akvarela Danse macabre iz 1939. i istoimene zbirke iz 1973., kao i između brojnih drugih primjera. Intermedijalno povezivanje moguće je pratiti i u prozi Let u bezdan u kojoj tematizira sudbinu slikarice Slave Raškaj. Možemo zorno usporediti ciklus crteža Matere, nastao 70-ih godina i književni motiv majke, npr. u pjesmi Moja mati bila je jer linija nije bila dostatna da ispricu do kraja njegov stvaralački žar te je prionuo umjetnosti riječi:

Značajka je Radauševa književnoga rada slojevitost koja se, uz ostalo, očituje i u intertekstualnosti jer se u njegovu pjesništvu citatno prepleću Relković, Katančić, Kozarci, pučka mitologija i bajka, narodno pjesništvo i etno građa te životno i povijesno iskustvo. Njegova je gimnazijska sudbina bila životno i prostorno povezana s velikim kritičarskim talentom Josipom Bognerom i pjesnički darovitim Vladimirom Kovačićem s kojima je prijateljevao, što je mogao biti samo sretan spoj kreativnih poticaja na relaciji književnost – likovna umjetnost.

Radauš kao pjesnik ne pripada ni jednoj pjesničkoj školi ni pravcu. Glavna je odlika njegova pjesništva elementarnost, a podrijetlo joj je u snažnom stvaralačkom potencijalu, intenzivnom doživljavanju i neposrednom, a snažnom opserviranju. Premda je Radauš erudit, koji je 1930. završio studij kiparstva na Umjetničkoj akademiji u Zagrebu, potom je redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti (1945. – 1969.) te kolekcionar i strastveni čitatelj sa 4.305 knjiga u privatnoj biblioteci (danas je Memorijalna knjižnica Vanje Radauša u posjedu vinkovačke Gradske knjižnice i čitaonice), život i priroda njegovi su učitelji i učiteljica:

Premda Radauš nije naknadno dotjerivao pjesme niti brusio izraz, likovni umjetnik najizrazitije se očituje i prepoznaje u svojem pjesništvu po prostornoj organizaciji i arhitektonici stiha. U grafostukturi njegova pjesništva uvjerljivo dominira vertikala jer stihove prostorno organizira oko okomite osi te su vrlo kratki, često jednorječni i dvorječni, čime je ubrzao tempo i ritam, intenzivirao značenje svake riječi i sâm prostor pjesme (prostorna dimenzija!).

Premda Radauš nije izraziti zavičajni pjesnik jer se brojnim stihovima referira na Istru, Bosnu i druge krajeve, našem je recepcijskom obzoru najbliža zbirka Slavonijo, zemljo plemenita iz 1969. u kojoj se, što naslov potvrđuje i najavljuje, tematizira Slavonija kao zavičajni prostor, prostor djetinjstva, odrastanja, sazrijevanja, mladovanja i prijateljavanja (Slavonijo, moje djetinjstvo slomljeno, / Svi moji snovi – nedosanjani, / Sve

*Moja mati bila je
Ko i sve druge*

---
*Sa trideset godina
Bila je stara*

---
*Iscrpljena,
Sida...*

moje želje – neispunjene, / Volim te kao ženu – Nedostignutu, / Netaknutu, / Nedokučenu). Povijest je još jedna velika Radauševa preokupacija, koju je dodatno u njemu potaknuo gimnazijski profesor dr. Josip Matasović, posebice pri sređivanju prikupljene arhivske građe iz

Tekst: dr. sc. Anica Bilić

vremena Vojne granice. Puna povijesnih naslaga od vremena turskoga osvajanja, preko čuvanja Granice na Savi do Austro-Ugarske, Radauševa je Slavonija prostor tuđinskoga posezanja, osvajanja i razaranja te stoga ispunjena patnjom i stradanjem običnoga, maloga čovjeka:

Nosim u sebi sve, još sve
I plavu boju neba i različika i lana,
I žutu boju žita... (Nosim u sebi sve, još sve)

Slavonija je majka hraniteljica, duhovni i osjećajni dom, intimni prostor, čiji doživljaj uvijek nosi u sebi:

Zbirci Slavonijo, zemljo plemenita pripada posebno mjesto u hrvatskom pjesništvu i književnosti zbog s l a v o n s k o g a dijalekta koji je uz standardni jezik sastavni dio Radauševa pjesničkoga izričaja. Jezična Slavonija akustički je živa u pjesniku i njegovim stihovima jer šokačka ikavica zapravo je njegov pravi materinski jezik, prva rič što ju je čuo i izgovorio:

Sve su ti uzeli
I ništa dali,
Sve ti otimaju,
I Tuđince naseljavaju.
(Putujem)

*Prva rič što sam je čuo
Od matere –
Naučio –
Bila je 'rvatska.
U Slavoniji
Zemlji rođenoj,
Voljenoj,
Divane
Uvik
Od kako pamte
Samo
'Rvatski
I
Divane
I
Psuju,
I
Pivaju,
I
Plaču,
A momci tepaju,
Maze se cure –
Divane snaše –
Brundaju babe,
Didaci mudruju,
Sve na vom
Jeziku našem,
Starom,
Dragom
'Rvatskom.*

*Dugo sam ležao u kolibi
Noću
Dugo*

---
*I slušao šumu što se budi.
I krikove,
I zvukove*

I riku jelena

---
*I travu kako raste
I ničē.*

Bile su to škole najviše.

XL. VINKOVAČKE JESENI

Zajednica amaterskih kulturno-umjetničkih djelatnosti
Vukovarsko-srijemske županije
ZAKUD

www.vk-jeseni.hr

www.zakud.hr

Hrvatske šume glavni donator 40. Vinkovačkih jeseni

Razgovor s Darkom Beukom, predsjednikom Uprave Hrvatskih šuma

POČAŠĆENI SMO ŠTO SMO GLAVNI DONATORI JUBILARNIH JESENI

Hrvatski šumari tijekom dva i pol stoljeća organiziranog gospodarenja sačuvali su ljepotu i prirodnost hrvatskih šuma, posebno se to danas očituje u bogatim slavonskim šumama. Šumarstvo kao gospodarska grana Slavoncima je uz poljoprivredu već stoljećima kruh njihov svagdašnji. Ne čudi stoga što se ispreplelo duboko u tradiciji i običajima, u pjesmama i pričama - šuma i šumari glavni su protagonisti svega što ima i mali prizvuk slavonskog, šokačkog. I glavni donator 40. jubilarne Vinkovačkih jeseni bile su Hrvatske šume. Povod je to razgovoru s predsjednikom Uprave Hrvatskih šuma Darkom Beukom, Otočaninom koji je u središnjicu u Zagreb otišao iz vinkovačke Podružnice Hrvatskih šuma.

- Glavni smo donator ove manifestacije i time smo počašćeni. Kad su nam organizatori to predložili, prihvatili smo iz više razloga, a jedan je i taj što su ovo jubilarne 40. vinkovačke jeseni. Osim toga, bila je to prigoda da se u Vinkovcima održi i sjednica Nadzornog odbora Hrvatskih šuma. Tako smo Jeseni proveli radno, ovdje su došli i mnogi predstavnici Vlade članovi Nadzornog odbora, kao i oni koji rade u direkciji Hrvatskih šuma.

* Budući da je šumarstvo značajna grana za naš kraj samim tim i pozicija Podružnice Uprave šuma Vinkovci i svih šumskih jedinica na području Vukovarsko-srijemske županije zasigurno ima značajno mjesto u Direkciji šuma?

- Da nema Uprave šuma Vinkovci, mi ne bismo mogli govoriti u hrvatskom šumarstvu, i danas o ovakvim Hrvatskim šumama. Teško mi je s ove pozicije govoriti da je vinkovačka Uprava šuma prva i najbolja, netko bi to protumačio previše subjektivnim, ali svakako je vodeća koja izravno podržava dobro poslovanje Hrvatskih šuma, tako je bilo a tako će se nastaviti i ubuduće. S druge strane mi imamo obveze, zato i jesmo u Zagrebu, obaviti određene promjene u organizaciji Hrvatskih šuma kako bi

veći doprinos ovog dobrog poslovanja i tradicije koje ima Uprava šuma Vinkovci bio ostavljen ovom prostoru i ljudima koji žive ovdje.

* Kad govorite o promjenama u organizaciji mislite li na decentralizaciju Hrvatskih šuma?

- Da, to je priča koja polako dolazi kraju. Uskoro se donosi Zakon o šumama koji će puno toga usmjeriti prema decentralizaciji, a i mi pripremamo unutar kuće restrukturiranje Hrvatskih šuma. To znači kako će biti definitivno prepoznato bogatstvo ovoga kraja i decentralizacija bi trebala izravno vratiti sredstva ovome prostoru.

* Nakon devastacije šuma u ratu i još uvijek nerazminiranih šumskih područja kojim se planovima i programima predviđa daljnji uzgoj šuma i očuvanje šumskog fonda?

- Budućnost nije upitna. Ove godine investiramo u infrastrukturu, u prometnice, značajno se obnavljaju razrušene i oštećene zgrade, velika se sredstva ulažu u razminiranje, posebno na području Vinkovaca i Osijeka. Za šumske objekte koji su tijekom godina bili devastirani, jer nije bilo ni prilike ni novaca da se u te objekte ulaže, ove su godine pronađena sredstva. Hrvatske

šume, naime, to će uvrstiti i za plan u 2006. godini. Želimo značajno ulagati u prostor, obnoviti zgrade i objekte i cijelu infrastrukturu kao i opremu s kojom će raditi naši zaposlenici.

* Zgrada Brodske imovne općine u središtu Vinkovaca zasjala je punim sjajem izvana – vidjela je to cijela Hrvatska i svi sudionici svečanog mimohoda 40. Vinkovačkih jeseni?

- Ta je zgrada zapravo priča o vinkovačkom ili slavonskom šumarstvu, to je tradicija koja pokazuje koliko se kroz povijest ulagalo u ove prostore, koliko su šumari ostavljali traga ovdje, koliko su ulagali kroz zgrade i infrastrukturu pa i u školstvo. Šumari to će tako naravno raditi i ubuduće.

* Šumari nedvojbeno daju doprinos i društvenom životu sredine u kojem djeluju, pokroviteljstvo ovih jubilarne Jeseni to i pokazuje. Što gostima pokazati kako bi im bilo lijepo? Nećete ih vjerojatno moći provesti šumama, ali kao dobar domaćin potrudit ćete se da se ugodno osjećaju u Slavoniji?

- Kada smo ovdje u Vinkovcima moramo im ispričati priču o jedinstvenoj, cjelovitoj šumi hrasta lužnjaka, o Spačvi. Spačva je jedinstvena i po svojoj površini u Europi i svijetu. Naime, 50-tak tisuća hektara takve hrastove šume više nigdje nema, ona će biti sve veći interes ne samo šumara i šumarske struke, već svih onih koji dođu u ovu zemlju vidjeti jednu takvu suvislu, zdravu, ekološku održivu cjelinu, šumu kakva je spačvanska šuma u ovoj županiji. Šumarstvo je ovdje tradicija isto kao što su i Vinkovačke jeseni tradicija i naša je zadaća, naš grad i našu manifestaciju, pokazati u što ljepšem svjetlu svima onima koji ovamo dolaze.

Biljana Pavlović

OTVORENA ŽUPANIJSKA SMOTRA FOLKORA XL. VINKOVAČKIH JESENI

Petak, 9.9.2005. Svečanim otvorenjem Folklornih večeri u Vinkovcima počele su 40. Vinkovačke jeseni. Na Vinkovačkim jesenima, koje se pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Vlade Ive Sanadera održavaju od 9. do 18. rujna, održat će se 80-ak folklornih, kulturnih, gospodarskih, športskih i drugih priredaba. Folklorne večeri, na kojima će svojim nastupima bogatstvo slavonske tradicijske kulture predstaviti 50 odraslih i 22 dječje folklorne skupine iz Vukovarsko-srijemske županije, otvorio je župan Božo Galić. Zahvalivši svim dosadašnjim organizatorima Vinkovačkih jeseni, istaknuo je kako su svi shvatili da Vinkovačke jeseni simboliziraju opstojnost hrvatskog naroda. Posjetiteljima na Trgu Vinkovačkih jeseni obratio se gradonačelnik Mladen Karlič, ocijenivši kako su u 40 godina svog djelovanja Jeseni poticale očuvanje tradicijske baštine i u Slavoniji i u Hrvatskoj. "Vinkovačke jeseni sjedinile se cijelu Hrvatsku u folkloru i očuvanju narodne baštine", poručio je Karlič. Po procjenama organizatora 40. vinkovačkih jeseni grada

Vinkovaca i Zajednice kulturno-umjetničkih društava Vukovarsko-srijemske županije na ovogodišnjim Jesenima sudjelovat će oko 8000 sudionika, a očekuje se kako će priredbe pratiti oko 100 tisuća posjetitelja.

Tekst: Zoran Goman, Foto: D. Puharić

ODRŽAN DRUGI FESTIVAL SLAVONSKOG KULENA

Petak, 9.09.2005. U okviru 40. vinkovačkih jeseni, koje se održavaju od 9. do 18. rujna, u hotelu "Slavoniji" u Vinkovcima održan je Drugi festival slavnskog kulena i godišnja skupština Udruge slavnskog domaći kulen-kulin koja okuplja 50-ak slavnskkih proizvođača kulena. Po riječima tajnika Udruge koja je i organizirala "festival kulena" Andrije Matića, članovi skupštine prihvatili su popis propisanih pasmina i križanaca svinja koje su najbolje za proizvodnju domaćega slavnskog kulena u smislu njegove kakvoće i ekonomičnosti proizvodnje. "Riječ je o posljednjem dokumentu potrebnom da bi se kulen na kraju proizvodnje mogao zvati slavnski domaći kulen", rekao je Matić i dodao kako će do kraja godine Udruga mjerodavnim ustanovama poslati prijedlog zaštite zemljopisnog podrijetla slavnskoga domaćeg kulena. Matić smatra da bi se zaštitom izvornosti kulena omogućio lakši i učinkovitiji nadzor u proizvodnji i trženju te namirnice. Ustvrdio je da proizvodnju kulena najviše otežava to što se svi proizvođači ne drže bitnih načela za njegovu proizvodnju. Tako se mnogi kulen proizvede u neprimjerenim prostorima za zrenje, uzima se neujednačena kakvoća mesa, svinje se drže u

neprimjerenim uvjetima, a klanje se ne obavlja u registriranim klaonicama. "Brojne elemente za 'legalnost kulena' trenutno ispunjava tek osam članova naše udruge koji su u prošloj godini zajedno proizveli 2750 komada kulena", rekao je. Na Drugom festivalu slavnskog kulena javno je predstavljeno završno izvješće o izradbi projekta "Slavnski domaći kulen" Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Glavni istraživač u projektu dr. Damir Kovačević s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ocijenio je kako je u tijeku troipolgodišnjeg istraživanja dobiven dokument koji može poslužiti kao stručna i znanstvena podloga za zaštitu slavnskoga domaćeg kulena u EU.

Drugi festival slavnskog kulena završio je gastronomsko-zabavni programom "Večer slavnskog kulena".

*Tekst: Zoran Goman
Foto: D. Puharić*

NA ŠOKAČKOM STANU SOPOT ODRŽANO NOVINARSKO SIJELO

Petak, 09.09.2005. Na šokačkom stanu «Sopot» održano je tradicionalno «Novinarsko sijelo» koje je organizirao ZAKUD Vukovarsko-srijemske županije. Uz tamburaški sastav «Bosutske bećare», čobanac i jela s roštilja novinari iz Vinkovaca, Osijeka, Đakova, Slavnskog Broda i Zagreba do kasno poslijepodne družili su se i zabavljali, te smišljali kako i na koji način najbolje moguće popratiti ovogodišnje jubilarne XL. «Vinkovačke jeseni. Veselom novinarskom društvu pridružili su se i vukovarsko-srijemski župan Božo Galić, gradonačelnik Vinkovaca dr. Mladen Karlič i tajnik ZAKUD-a Stjepan Đurković. Čobanac i ostale delicije bile su više nego vrhunski pripremljene, a novinari se bilježe i za slijedeće «Jesen».

Tekst: Zoran Goman, Foto: D. Puharić

ODANA POČAST UTEMELJITELJIMA VINKOVAČKIH JESENI

Petak, 09.09.2005.

Izaslanstvo XL. «Vinkovačkih jeseni» odalo je danas počast doajenima i utemeljitelja tradicionalne manifestacije

«Vinkovačke jeseni». Na vinkovačkom groblju župan vukovarsko-srijemski Božo Galić, gradonačelnik Vinkovaca dr. Mladen Karlič, tajnik ZAKUD-a Stjepan Đurković, te Nevenka Ferinac odali su počast Karli Žaniću, Mikiju Meštroviciu, Tuni Liščiću, Nikoli Jukiću i Zvonku Matečiću. Izaslanstvo «Jesen» položilo je cvijeće i svijeće i na grobove Grge Matakovića i Ive Petričevića u Ivankovu, Pave Martinovića u Starim Mikanovcima, te Marcela Lončara u Otoku.

*Tekst: Zoran Goman
Foto: M. Butraković*

PREDSTAVLJEN 22. BROJ «GODIŠNJAKA»

Utorak, 13.09.2005.

Udvorani Ogranka Matice hrvatske Vinkovci predstavljen je 22. broj Godišnjaka za 2004. godinu. Kako se moglo čuti tijekom predstavljanja Godišnjak koji je tiskan u 1000 primjeraka uredio je prof. Tomislav Talanga i sadrži priloge iz arheologije, književnosti, arhitekture, i likovne kulture. U ovom broju uvrštena su i četiri rada najmlađih Vinkovčana koji su za svoj trud i nagrađeni.

Tekst: Zoran Goman,

Subotički tamburaški orkestar oduševio Vinkovčane

Subota, 10.09.2005.

U subotu, 10. rujna, 1500 ljudi na Trgu Vinkovačkih jeseni uživalo je u nastupu sjajnog tamburaškog orkestra. Umjetnički voditelj Stipan Jaramazović odredio je raznovrstan program Subotičkog tamburaškog orkestra. Orkestar je to s dugom tradicijom, od 1976.g. njeguju širok spektar tamburaške glazbe. Pokazalo je to 26 sjajnih glazbenika s dirigentom Zoranom Mulićem, koji su (iako amateri) sinoć pokazali izvedbeni sklad ozbiljnog

i novoskladnog programa. Sve o njima saznajte na www.subotica.co.yu/tambork/

Tekst: Zoran Goman, Foto: D. Puharić

Dječje Vinkovačke jeseni

Nedjelja, 11.09.2005.

40 dječjih skupina s više od 2000 sudionika prošlo je središtem Vinkovaca. Više od 10 000 posjetitelja iskoristilo je sunčan dan, kako bi vidjeli svu raskoš dječjih narodnih nošnja. Djeca su kroz

pjesme i plesove, radosno pokazala kako se izvornom folkloru može produžiti trajanje. Dječji pjesnik Mladen Kušec uspješno je animirao dječju maštu i pokazao njihovu kreativnost u svakom obliku. Slijedio je koncert Lane Jurčević. Svojim poznatim pjesmama "Preboli me", "Samo za tvoj oči", "Prava istina", ali i pjesmama drugih izvođača maksimalno je podigla atmosferu. A ona je pokazatelj kako su Dječje Vinkovačke jeseni uspješno ubilježile put do iduće godine.

Tekst: Zoran Goman
Foto: D. Puharić

Međužupanijska smotra dječjih folklornih skupina

Subota, 10.09.2005. Međužupanijska smotra dječjih folklornih skupina održana je danas pred nekoliko tisuća djece na Trgu Vinkovačkih jeseni. 14 dječjih skupina iz Štružeca, Jelenja, Pirovca, Tunja, Đakovačke Satnice, samo su dio prekrasnog folkornog vjenca. Početak je to prikaza dječjeg viđenja izvornosti u pjesmi i plesu. Voditeljica Marijana Ban uspjela je održati odličnu atmosferu i pozvala djecu da se i sutra u 11 sati odazovu mimohodu dječjih skupina ulicama grada. Očekuje ih i osebujni dječji pjesnik Mladen Kušec, te pjevačica Lana Jurčević koja će zasigurno potaknuti još veće radovanje djece na ovogodišnjim Jesenima.

Tekst: Zoran Goman, Foto: D. Puharić

KRUŠKA I LATINO ODUŠEVILI MNOGOBROJNU PUBLIKU U VINKOVcima

Nedjelja, 11.09.2005. Nakon vrlo uspješnog održanog koncerta na Šalati u Zagrebu, na Trgu Vinkovačkih jeseni pod šatorom Karlovačke pivovare predstavio se Željko Krušlin-Kruška i Latino. Mnogobrojna publika uživala je u živim i laganim ritmovima pjesama «Anđela», «Divno je biti nekom nešto», «Dobar dan zlato moje». Publika je uživala dečki su dali sve od sebe i sve u svemu koncert je završio u dobroj i zabavnoj atmosferi koja se osjetila cijelo vrijeme za trajanja glazbenog spektakla.

Tekst: Zoran Goman
Foto: M. Lamešić

Druga Folklorna večer

Subota, 10.09.2005. Očuvanje pjesama, plesova i običaja vinkovačkog kraja najvažniji su zadaci svih folklornih društava. To su pokazale ovovečernje skupine iz Nuštra, Donjeg Novog Sela, Vinkovaca, Petrovaca, Ilača, Vodinaca, Soljana, Antina, Komletinaca i Gunje. Sve su to društva čiji su članovi i sudionici različitih folklorno-tradicijskih manifestacija u našoj zemlji, ali i izvan nje. Zanimljivo je vidjeti kako članovi KUD-ova iz Petrovaca njeguju običaje Rusina i Ukrajinaca, dok su drugi folklorši uspješno nastavili djelovati i nakon prigonstva (članovi folklornih skupina iz Antina, Ilača, Donjeg Novog Sela). Šokačka kola izvedena na nuštarski ili vinkovački način ili čuti tamburaše iz Soljana, Komletinaca i Gunje, raznolik je folklorni izazov.

Tekst: Zoran Goman

ODRŽANO PREDAVANJE NA TEMU SLAVONIJA HRANITELJICA

Utorak, 13.09.2005 U Gradskoj knjižnici i čitaonici u Vinkovcima održano je predavanje na temu: »Slavonija hraniteljica«. Kako je istaknula dr.sc. Anica Bilić, Slavonija se u književnosti prikazuje na priliku zemaljskoga raja, kao arkadija nakićena zelenim gorama, obaljana četirim' vodama. Literarna slika bogate Slavonije, zemlje jela, pila i svakoga obilja potisnula je zbiljsku sliku zemlje ratara, njihova mukotrpnoga rada i znoja. Za to su odgovorni pisci koji su stvorili tako snažnu sliku Slavonije u kojoj se jede, pije, pleše, pjeva i bećari te utjecali na javno mišljenje i oblikovanje stereotipa raspojasane Slavonije. Stoga u književnim djelima nalazimo obilje podataka o hrani, kulinarijama, stolu, blagovanju, nabavci i pripravi hrane, cijenama, prehranbenim navikama i sl. U izboru književnih djela od 18. do 20. stoljeća, što ekspliciraju temu Slavonije hraniteljice, paralelno stoji

raskošni stol na kojemu se održavaju prave gozbe i trpezarijske svečanosti zahvaljujući bogatom jelovniku s gustuoznim jelima, gotovo svim vrstama mesa, povrćem, salatama i slasticama uz visokokvalitetna, birana pića, rakiju i vino te siromašni, obični, svakodnevni stol s jednoličnim jelovnikom, na kojemu je dominirao kupus, potom krumpir uz nešto mesa ili slanine te kruh, što je upućivalo na loše prehranbene navike slavonskih poljodilaca. Već je to dovoljna činjenica da se razbije predrasuda o Slavoniji kao obećanoj zemlji blagodati, jela i pila. Na relevantnim književnim tekstovima nastojala sam pokazati kako je pitanje jela i prehranbenih navika istovremeno pitanje društvenoga i materijalnoga položaja, ugleda, moći, ukusa i statusa te tijesno povezano s iskustvom života, svjetonazorom, filozofskim strujanjima i poetikom.

Tekst: Zoran Goman

URUČENE NAGRADE ZA NAJBOLJE SUVENIRE VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Ponedjeljak, 12.09.2005.

U Vinkovcima je u okviru XL. Vinkovačkih jeseni u crkvi Sv. Ilije na Meraji, otvorena prva izložba suvenira Vukovarsko-srijemske županije. Na raspisan županijski nagradni natječaj za izbor suvenira prijavljen je 51 suvenir 22 izrađivača, a

najuspješnijima među njima večeras su dodijeljene nagrade. U kategoriji suvenira s etnopodlogom prvonagrađeni je "Županijska knjiga" autorice Marije Cosić iz Vrbanje, drugonagrađena je Šokačka rekla - špenzla autora Ivana Čolakovca iz Gradišta, a trećenagrađena je Etnofrizura Hrvatske autorice Blanke Žakule iz Vinkovaca. U kategoriji suvenira s povijesno-simboličnom podlogom najbolji je 3D Kristal-golubica autora Dalibora Bošnjakovića iz Zagreba, drugonagrađeni je razglednica s crijepom od gline i reciklirana papira autora Mirjane i Vladislava Zelenike iz Iloka, a trećenagrađeni "Krstonošice i košarica" autorice Martine Matković iz Vinkovaca i "Snašina šljivovica" Damira Jarića iz Starih Mikanovaca. Nagrađenim autorima dodijeljene su novčane nagrade i mali pečati s oznakom "Suvenir Vukovarsko-srijemske županije" koji će moći utisnuti u vosak te time na svaki primjerak nagrađenog suvenira naznačiti da je nagrađen. Nagrade su uručili predsjednik županijskog TZ-a i voditeljica Ureda TZ-a Đurica Mišin i Rujana Bušić, a izložbu je otvorio zamjenik župana Petar Kulić. Prva izložba županijskih suvenira otvorena je u okviru 40. vinkovačkih jeseni koje se održavaju do 18. rujna, a posjetitelji će ju moći razgledati do kraja te priredbe. Organizator izložbe je Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije.

Tekst: Zoran Goman, Foto: D. Puharić

MULTI MUSIC MEDIA PREDSTAVILA NOVA IZDANJA

Utorak, 13.09.2005.

U sklopu Vinkovačkih jeseni, na Trgu Vinkovačkih jeseni održan je «Mali Brodfest» na kojem su se predstavili sudionici ovogodišnjeg Brodfesta održanog u Slavonskom Brodu. U programu su sudjelovali Marta Juzbašić, Marija Pejić, Terezija Majdanac, Rebeka Šipura, Monika Banović, Teo Škledar, Josip Čavka, Hana Mijatović i Marko Cipar. Vinkovačkoj publici predstavio se i Tamburaški sastav «Salaš» iz Gradišta koji će uskoro izdati svoj prvi nosač zvuka

u izdanju Multi music Media godina. Kao «šećer na kraju» iz Gradišta. Publiku pod uslijedio je nastup popularnog šatorom Vinkovačkih jeseni Stjepana Jeršeka Štefa koji je «zapalila» je svirka grupe otpjevao svoje najveće hitove «Crveni makovi» iz Županje «Vozi skela», «Ja volim i koji ove godine proslavljaju 40 živim», «Obriši suze Marija». godina svoga uspješnog rada i za tu prigodu izdati će CD s pjesmama nastalim prije 40

Tekst: Zoran Goman
Foto: D. Puharić

PRETPOSLEDNJA FOLKLORNA VEČER

Ponedjeljak, 12.09.2005.

Pred velikim brojem posjetitelja u ponedjeljak je na Trgu Vinkovačkih jeseni održana četvrta po redu folklorna večer 40-tih jubilarnih Vinkovačkih jeseni. Plesom i pjesmama predstavila su se Kulturno-umjetnička društva «Seljačka sloga» Bogdanovci, «Apševački veseljaci» Apševci, «Ivan Goran Kovačić» Ivankovo, «Mladost» Tompojevci, «Seljačka sloga» Slakovci, «Slavko Janković» Šiškovci, «Ogranak seljačke

sloge» Bogdanovci, «Josip Kozarac» Stitar, Slovačko kulturno-prosvjetno društvo «Ljudevit Štur» Ilok. Tijekom večeri pojedina društva prikazala su običaje žetve i berbe grožđa. Večeras će se predstaviti pet dječjih i 11 odraslih folklornih skupina iz Cerne, Tordinaca, Rajevog Sela, Privlake, Jarmine, Prkovaca, Novih Jankovaca, Marinaca, Tovarnika, Bapske i Ivankova.

Tekst: Zoran Goman,
Foto: D. Puharić

Zajednica amaterskih kulturno-umjetničkih djelatnosti
Vukovarsko-srijemske županije
ZAKUD

www.vk-jeseni.hr

www.zakud.hr

OTVOREN GOSPODARSKI SAJAM U VINKOVcima

Petak, 16.09.2005. Više od 120 izlagača Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te Vojvodine na ovogodišnjem, trećem po redu Sajmu gospodarstva i obrtništva izlaže proizvode s područja poljoprivrede, prehrambene industrije, šumarstva, drvne industrije, obrtništva i turizma, uz brojne stručne skupove, okrugle stolove i bogat popratni program. Na jesenskom gospodarskom Sajmu koji se u okviru 40. Vinkovačkih jeseni održava do 18. rujna, prezentirat će se rezultati gospodarskih kretanja, ali i najaviti strateški pravci razvoja gospodarstva kao temelja za razvoj Vinkovaca, ali i najistočnije hrvatske županije.

Tekst: Ana Šibenik
Foto: D. Puharić

ODRŽAN KONCERT HLADNOG PIVA

Srijeda, 14.09.2005.

Pod šatorom na Trgu vinkovačkih jeseni, održan je koncert rock grupe "Hladno pivo". Poznati rockeri okupili su brojne fanove, Vinkovčane i njihove goste kojih je povodom 40. vinkovačkih

jeseni u gradu na Bosutu iz dana u dan sve više.

Hitovima "Šamar", "Zimmer frei", "Mlohava čuna" ..., članovi grupe "Hladno pivo" na čelu s (uvijek za šalu raspoloženim) Miletom, u Vinkovcima su napravili atmosferu na kojoj bi im pozavidjeli mnogi izvođači.

Kao predgrupa pak, na koncertu Hladnog piva - održanog u nizu koncerata upriličenih u okviru 40. vinkovačkih jeseni, nastupili su vinkovački rockeri, grupa Septica.

Tekst: Ana Šibenik
Foto: M. Lamešić

VEČER KOREOGRAFIJANOG FOLKLORA

Srijeda, 14.09.2005.

Za razliku od proteklih Folklornih večeri, na kojima su se, izvornim pjesmama i plesovima predstavljala kulturnoumjetnička društva iz svih dijelova Vukovarsko-srijemske županije, u večeri koreografiranog folklor nastupili gradski KUD-ovi. Dječji folklorni ansambl KUD-a «Šumari» iz Vinkovaca predstavio se programom koji je obilovao dječjim biralicama, brojalicama, plesovima i pjesmama prilagođenim dječjem uzrastu. Mališani iz županijskog KUD-a «Kristal-Sladorana» izveli su program pod nazivom «Povratak sa žetve», dok su tradiciju hrvatskog folklor prikazali i najmlađi članovi KUD-a «Lisinski». Kada je riječ o odraslim skupinama gradskih kulturnoumjetničkih

društava s pjesmama i plesovima Istočne Slavonije i Srijema predstavili su se članovi vukovarskog KUD-a «Dunav», koji je nedavno obilježio 135. obljetnicu postojanja. Svoje koreografije pripremljene za 40. jubilarne Vinkovačke jeseni nadalje prikazali su KUD «Kristal-Sladorana» i «Šumari», te kulturno-umjetničko-društvo «Lisinski», u čijem nastupu, između ostalog, moguće bilo vidjeti bunjevačke plesove pod nazivom «Momačko nadigravanje». Jedino društvo koje je nastupilo na Večeri koreografiranog folklor a nije iz najistočnije hrvatske županije jest Hrvatsko-kulturno-prosvjetno-društvo «Stjepan Radić» iz Slankamena (SiCG). Društvo je to koje djeluje s razvijanjem i očuvanjem običaja

XII. NACIONALNA IZLOŽBA VOĆNIH RAKIJA I LIKERA OKUPILA 96 PROIZVOĐAČA

Petak, 16.09.2005.

U sklopu 40-tih jubilarnih Vinkovačkih jeseni, u hotelu «Admiral» u Vinkovcima održana je XII. Nacionalna izložba voćnih rakija i likera. Dodijeljeno je osam zlatnih, 33 srebrne i 45 brončanih medalja, te jedno pismeno priznanje. Po ocjeni Povjerenstva za ocjenjivanje uzoraka najveći broj bodova osvojio je liker plemeniti drienak obitelji Brigljević iz Velike Gorice. Najveći broj bodova za šljivovicu proizvedenu 2004. godine dobila su obiteljska poljoprivredna gospodarstva Beljo i Grbešić iz Tovarnika, dok je najveći broj bodova za šljivovicu

iz 2003. godine dobilo obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Juzbašić iz Bošnjaka. Najstarija rakija na izložbi (1972. god), bila je obitelji

Samardžija iz Slavenskog Broda, dok je najveći broj bodova i brončanu medalju za viljamovku osvojila obitelj Haluga iz Velike Gorice. Komisija je ove godine dodijelila i nagrade za dizajn, a kriteriji za ocjenjivanje bili su estetski dojam, čitljivost etikete i prepoznatljivost proizvođača. Prva nagrada i priznanje sa zlatnim znakom za dizajn osvojila je obitelj Brigljević za liker plemeniti drienak. Drugu nagradu sa srebrnim znakom za viljamovku dobila je obitelj Haluga iz Velike Gorice, dok je za liker orahovac treću nagradu s brončanim znakom osvojila obitelj Đanić iz Podgorača. Nagrade je uručio predsjednik Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije Đurica Mišin, a XII. Nacionalnoj izložbi voćnih rakija i likera nazočili su župan

Božo Galić, te zamjenik župana Antun Toni Žagar. Iako izložba po broju nije jubilarna, ova će godina njezinog održavanja po svemu sudeći biti prijelomna. Ukazuje na to već i činjenica da je po prvi puta u pet godina, a toliko dugo je i Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije organizator ove po mnogo toga jedinstvene manifestacije u Hrvatskoj, zaprimljen manji broj uzoraka nego prijašnjih godina. Uzrok tome nije smanjeno zanimanje za ocjenjivanje uzoraka, nego kraći rok zaprimanja uzoraka kao i raniji termin ocjenjivanja koje se ove godine održalo 1. i 2.

rujna, istaknula je direktorica Turističkog ureda TZ Vukovarsko-srijemske Rujana Bušić. Znakovitost ovogodišnje izložbe je

znatan broj uzoraka likera i značajno veći broj vrsta, kao i rakija od kojih je najbrojnija šljivovica, a što se sve moglo degustirati tijekom održavanja izložbe. Povjerenstvo za ocjenjivanje uzorka radilo je u sastavu od pet ocjenjivača uzoraka i Predsjednika. Stručnost, znanje i iskustvo članova Povjerenstva kvalitativni su temelj izložbe i jedan od najvećih razloga velike popularnosti koju izložba ima među proizvođačima. Cilj organiziranja izložbe, kako ističe Bušić, je omogućiti ozbiljnim proizvođačima kvalitetno ocjenjivanje njihovih proizvoda što će im biti siguran pokazatelj u daljnjoj proizvodnji, te pomoći u plasiranju i prepoznavanju proizvoda na tržištu.

Tekst: Zoran Goman
Foto: D. Puharić

Hrvata u Srijemu. Nastupom u okviru 40. vinkovačkih jeseni, članovi glazbenog odjela slankamenskog društva «Stjepan Radić» predstavili su se sa tri pjesme: «Slankamenu kraj Dunava plava», «Noć u Slankamenu» i «I mi smo Sremci».

Tekst: Ana Šibenik
Foto: D. Puharić

KONCERT ANSAMBLA "LADO"

Petak, 16.09.2005. Nakon okončane svečanosti otvorenja 40. vinkovačkih jeseni, za sve Vinkovčane i njihove goste (koji se nisu uputili na "Šokačke divane"), na Trgu bana Josipa Šokčevića upričćen je koncert ansambla "Lado". Kako "Lado" u svojem

impozantnom koreografskom i glazbenom repertoaru prije svega poštuje izvornu narodnu umjetnost, po čemu je prepoznatljiv i poznat širom svijeta, nedvojbeno je da su i sinočnjim nastupom oduševili posjetitelje. U 70-tak minuta, 52 člana ansambla "Lado" u autentičnim narodnim nošnjama iznimne vrijednosti prikazali su zadivljujuće koreografije, primjerice "Slavonske kraljice", "Lindo" (hercegovački), "Bunjevačko mogračko kolo", "Šokački sastanak".

Tekst: Ana Šibenik
Foto: D. Puharić

OTVORENA OBNOVLJENA POLJOPRIVREDNO-ŠUMARSKA ŠKOLA

Petak, 16.09.2005. Vinkovačka Poljoprivredno-šumarska škola sljedeće godine obilježava 60. obljetnicu od osnivanja. Danas pak, upričćena je svečanost otvorenja obnovljene zgrade u kojoj je škola i započela s radom prije više od pola stoljeća. Prigodom svečanog otvorenja kojemu su između ostalih nazočili predstavnici ministarstava, gradske i županijske vlasti, istaknuto je kako je za polaznike upravo ove škole važno djelovati u suvremenim uvjetima, jer nakon okončanja srednjoškolskog obrazovanja učenici će mahom sudjelovati u gospodarskom razvoju najistočnije hrvatske

županije. U obnovu i opremanje zgrade Poljoprivredno-šumarske škole koju je zazvonivši školskim zvonom otvorio državni tajnik u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Želimir Janjić, investirano je 9,5 milijuna kuna.

Tekst: Ana Šibenik, Foto: D. Puharić

OTVORENE 40. VINKOVAČKE JESENI

Petak, 16.09.2005. Večeras je u 20 sati na Trgu bana Josipa Šokčevića u Vinkovcima, na pozornici izvedena Svečanost otvorenja 40. «Vinkovačkih jeseni». Scenarij svečanosti napisala je profesorica Ana Cvenić, koja je i ovaj put naglasila najvažnije u tradicijskoj kulturi, čime se istovremeno obilježava ovogodišnji 40. rođendan. Iz tog razloga nazivom svečanosti «Ajmo, diko, na veliko sijelo», željelo se naglasiti kako važnost sijelo kao važne društvene pojave kojom se isticala radost, veselje i želja da smijeh proizilazi iz odnosa prema stvarnosti. Gradonačelnik grada Vinkovaca, dr. Mladen Karlič pozvao je sve građane i goste na veliko sijelo, koje će u sljedeća tri dana biti iskreno druženje, kojim ćemo se prisjetiti sijela naših starih, «koji su ih pohodili nakon teškog rada na zemlji koja rađa dukatima». Čast da otvori jubilarne 40. «Vinkovačke jeseni» pripala je Predsjedniku hrvatskog Sabora i Vlade Republike Hrvatske, dr. Ivi Sanaderu. On je istaknuo kako u vrijeme kada težimo europskim integracijama, moramo

pokazati kako nije moguća ujednačenost. «Europa je zemlja s puno kulturnih identiteta, a mi Hrvati ponosimo se svojom baštinom, moramo je njegovati jer smo je naslijedili od časnih ljudi koji su se za nju borili. Posudili smo je od naše djece, u nju moramo ulagati kako bismo je sačuvali i pokazali cijelo naše bogatstvo. Pokazuje to Slavonija i cijela Hrvatska.»

Više od 100 izvođača i sudionika u 90 minuta pokazalo je uzbudljivo sijelo na pozornici, koju je i ovaj put scenografski osmislila Latica Ivanišević. U cjelovitom

prikazu tradicijske baštine sudjelovali su Krunoslav Kićo Slabinac, Vera Svoboda, tamburaški sastav «Dike», «Slavonske lole», HFA «LADO» iz Zagreba, ženska pjevačka skupina «Vranovke» Vranovci-Bukovlje, MPS DPBS «Ižip» Topolje, muška pjevačka skupina KUD-a «Matija Antun Relković» iz Davora, MPS «LIPA» iz Vinkovaca, KUD «Šumari» iz Vinkovaca, KUD «Tomislav» iz Županje, KUD «Slavko Janković» iz Rokovaca-Andrijaševaca, ali i KUD-ovi iz Domaljevca, Kršana, Slanog,.... Igranim djelovima u svijet sijela vodili su nas poznati glumci Ivo Gregurević, Marija Kohn, Vesna Tominač-Matačić, Sandra Lončarić-

Tankosić, Darko Milas, Vjekoslav Janković, Mile Ognjenović i Marko Komljenović. Bogatstvom njihove izvedbe dobilo se na cjelovitosti i uspješno je prikazana raznovrsnost hrvatskog folklor. To je potvrđeno i rječima završne pjesme, koju je otpjevao Miroslav Živković. Ona sama kaže da kad «...konje vrane kad potjera Šokadija, vrisne pjesma od plamena i žara».

Tekst: Ivana Vida
Foto: M. Lamešić

OTVORENA OBNOVLJENA ZGRADA "ŠUMARSKI DOM"

Petak, 16.09.2005. Jedno od brojnih zbivanja upričćenih povodom 40. jubilarnih Vinkovačkih jeseni, organizirale su i "Hrvatske šume". Naime, predstavnici ovog poduzeća, koje je ujedno i glavni sponzor ovogodišnjih Jeseni, kulturno-umjetničkom društvu "Šumari" i Hrvatskom šumarskom društvu, predali su obnovljenu zgradu "Šumarski dom". Jedna je to od najstarijih zidanih zgrada u Vinkovcima,

čije je svečano otvorenje okupilo brojne dužnosnike gradske i županijske vlasti, predstavnike hrvatske Vlade i Sabora, te Hrvatskih šuma, i Vinkovčana kojima je posebice značajan ljepši izgled Šumarskog doma u samom središtu grada. Zgradu je simboličnim presjecanjem vrpce otvorio ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Petar Čobanković.

Tekst: Ana Šibenik, Foto: D. Puharić

U SVEČANOM MIMOHODU XL. VINKOVAČKIH JESENI PRODEFILIRALO OKO 4 TISUĆE SUDIONIKA

Nedjelja, 18.09.2005. Jubilarne 40-te Vinkovačke jeseni na svom su vrhuncu. Najsvečaniji dio manifestacije dogodio se u prijedopodnevni satima kada je ulicama grada na Bosutu u svečanom mimohodu prodefiliralo oko 4 tisuće sudionika. Na samom čelu mimohoda bile su mažoretkinje iz Nuštra i limena glazba iz Županje. Dopusštenje da svečani mimohod krene od potpredsjednice Vlade Jadranke Kosor zatražio je konjanik Dražen Milinković član Konjogojske udruge Slakovci. Uz njega su na konjima defilirali Vlado Smoličić, Zoran Oršolić, Željko Đukić. Sokolska garda «Hrvatski sokol» Vinkovci koji su nosili grbove i zastave. Djevojke snaše i momci pobjednici revije Mladost i

ljepota Slavonije iz Starih Mikanovaca prošli su pozornicom, a za njima djevojke sa pobjedničkim etno - frizurama 2005. godine. Ništa nema bez «Vinkovačkih šokačkih rodova», a to je udruga koja njeguje kulturni identitet od 2003. godine a čine je potomci starih vinkovačkih rodova Senčića, Kopilovića, Čolakovića, Liščića i drugih. KUD «Tkanica» prikazala se i ove godine u stiliziranim građanskim odorama s početka XX. Stoljeća. 33 gajdaša pod vodstvom Stjepana Večkovića iz HFA «Lado» najbolji su bili uvod 71 folklorne skupine. No, sami praznik i slavije folklornog života oplemenjuje 4 tisuće sudionika u koje se ubrajaju 23 zaprege. Njihovi ponosni vlasnici pripremili su ih za ovu svetkovinu u svatovskom, radnom, seoskom, odnosno građanskom izdanju. Najslikovitiji je to uvod u treći dio Državne smotre hrvatskoga izvornoga folklora. On danas u 18 sati na Trgu Vinkovačkih jeseni gdje će svoje folklornu raznolikost prikazati 18 KUD-ova iz cijele Hrvatske i susjednih zemalja. No, kako bi zaokružili i naglasili folklornu cjelovitost, gradonačelnik Vinkovaca dr. Mladen Karlič osim što će u večernjim satima proglasiti Vinkovačke jeseni zatvorenima prigoda je to da pozove sve sudionike na 41 vinkovačke jeseni.

Tekst: Ivana Vida, Foto: D. Puharić

SUVREMENA IZRADA NARODNIH NOŠNJI U SLAVONIJI, BARANJI I SRIJEMU - radionica

Subota, 17.09.2005. «Suvremena izrada narodnih nošnji Slavoniji, Baranji i Srijemu» naziv je radionice koja se 17. i 18. rujna, u razdoblju između 10 i 18 sati, održava u prostorijama KUD-a «Lisinski», a u organizaciji zagrebačke

Posudionice i radionice narodnih nošnji. Inače, Posudionica i radionica narodnih nošnji kulturna ustanova koja se bavi prikupljanjem, iznajmljivanjem, izradom (rekonstrukcijom), obnovom i stručnom zaštitom (restauracijom) narodnih nošnji, folklornih kostima i tradicijskih tekstilnih predmeta. Povodom Vinkovačkih jeseni organizirali su radionicu, kojom su njegovateljima tradicije s područja istočne Hrvatske pružili prigodu pokazati način izrade: zlatoveza, tkanja, šlinge, toleda.....

Tekst: Ana Šibenik, Foto: D. Puharić

DRŽAVNA SMOTRA HRVATSKOG IZVORNOG FOLKLORA - SVJETSKI UNIKAT, OCIJENIO JE FOLKLORIST PROF. VIDO BAGUR

Nedjelja, 18.09.2005.

Državna smotra izvornog folklora je ono pravo što se pored Svečanog mimohoda događa u Vinkovcima, a to je cijela Hrvatska u Vinkovcima sa svojim tradicijskim sadržajima, plesovima i običajima. Ovo što se ovdje događa to je svjetski unikat, jer to je nešto što se ne može nigdje drugdje u svijetu dogoditi niti vidjeti. Vinkovci su u ovih gotovo četiri desetljeća razvili do te mjere da je to zapravo jedan veliki sadržaj za istraživanje. Folkloristi bi trebali doći ovdje i učiti kako je to kada narod nešto prihvatiti i prigrliti. One priče tko će organizirati i hoće li biti «Jeseni», to su zapravo deplasirana pitanja. Ma, tko god, gdje i kada bio ovdje u Vinkovcima, «Vinkovačke jeseni» će ići dalje. To

jednostavno narodu treba, jer ovaj narod ne bi dozvolio da toga nema. To nije politička manifestacija, to je duša ovog naroda u pravom smislu te riječi, jer ljudi dolaze iz raznih krajeva da bi pokazali kako plešu, kako se odijevaju, zabavljaju i kako sve to ljubomorno čuvaju.

Tekst: Ivana Vida

ETNOREVIJA

Subota, 17.09.2005.

Na središnjem vinkovačkom trgu u organizaciji Kulturnog centra «Gatalinka» održana je Etnorevija. Kulturni centar «Gatalinka» osnovan je 1994. godine u svrhu obrazovanja djece i mladeži na području folklor, te istraživanja pjesama, plesova i

drugih oblika folklornog djelovanja na području Hrvatske. Upravo s tim ciljem KC «Gatalinka» organizira brojne seminare i različita natjecanja, dok su sadržaj ovogodišnjih Jeseni obogatili organizacijom Etnorevije. Etnorevijom je predstavljena Hrvatica u suvremenoj odjeći i sa suvremenom frizuram, izrađenima na temeljima tradicijske građe. Svoje kreacije prikazalo je 14 kreatora, a etnofrizure izradile su: Jasna Mak i Tanja Majić iz Osijeka, đakovčanka Kaja Šarčević, Jela Kalinić iz Vranjica, Marija Kincl Pavlačić i Marijana Šimunović iz Zagreba, te Marijana Kožur iz Pitomače. Voditeljica programa uspješno okončane Etnorevije bila je Vlatka Pokos.

*Tekst: Ana Šibenik
Foto: D. Puharić*

ŠOKAČKI DIVANI 40. «Vinkovačkih jeseni»

Petak, 16.09.2005. «Divani» su oduvijek zabavna priredba kojoj se najviše raduju najizdržljiviji. Tako je bilo i ovog petka na Trgu Vinkovačkih jeseni, kada je program koji je vodio Branko Uvodić, trajao do ranojutarnjih sati. 1600 gostiju uživalo je u pravom šokačkom sijelu, koje su tamburam vodili poznati tamburaši «Dike», «Najbolji hrvatski tamburaši», «Slavonske lole», Krunoslav Kićo Slabinac, Šima Jovanovac i «Kristali», te humoristi bać Roka i did Tunja. U maniri prave pučke veselice, pjevali su se bečarci, tako je zapažen jedan od starijih «nikom nije ko' mom šarovu, od na lancu, a ja na birou», ali i drugi koji su zabavni odgovor na ono što nas okružuje. Divani su prepoznati kao značajan doprinos spajanju tradicijskog i novoskladanog glazbenog i scenskog izričaja. Njima se oduvijek nastoji pravo šokačko sijelo

začiniti, prikazati ga u njegovoj raskoši i ostaviti traga kako bi se o njima pričalo do sljedeće godine.

Tekst: Ivana Vida, Foto: D. Puharić

XI.
VINKOVAČKE
JESENI

dogadaji u sklopu 40. vinkovačkih jeseni

GIBONNI NA KONCERTU U VINKOVcima

Nedjelja, 18.09.2005. «Drago mi je da ste mi dali ovu veliku čast da budem na «Jesenima» prve su riječi koje je Zlatan Stipišić Gibonni uputio svojim obožavateljima, a njih je na Trgu Vinkovačkih jeseni bilo 4500. «Judi, zviri i beštimsje» pjesma je kojom je koncert počeo, a nastavilo se s pjesmama koje su nam se već svima uvukle pod kožu. Istaknuo je da su mu sva gostovanja u Vinkovcima ostala u dobrom sjećanju, te je najavio sljedeći album koji je «trenutačno u pelenama». Publika je pjevala sve poznate pjesme, a Gibonni je ustvrdio «Nisam odavno doživio ovakvu atmosferu i dobro raspoloženje, hvala Vam i ostanite to što jest!».

Tekst: Ivana Vida
Foto: D. Puharić

VINKOVAČKI GRADONAČELNIK PRIMIO PREDSTAVNIKE FOLKLORNIH SKUPINA

Nedjelja, 18.09.2005.

Nakon što su na stadionu HNK «Cibalia», svi sudionici svečanog mimohoda otplesali kolo, u Gradskoj vijećnici upriličen je prijem za predstavnike folklorne skupine. Tom prigodom vinkovački gradonačelnik dr. Mladen Karlič, iznova je naglasio značaj četiri stoljeća kulturne manifestacije koja je i ove godine okupila zavidan broj sudionika, ali i posjetitelja. Predstavnicima kulturno-umjetničkih društava Karlič je

predao simbolične poklone i zahvalnice za sudjelovanje u razvijanju Vinkovačkih jeseni. Prijemu u vinkovačkoj Gradskoj vijećnici nazočio je i pomoćnik ministra kulture Srećko Šestan.

Tekst: Ana Šibenik, Foto: D. Puharić

DRŽAVNA SMOTRA FOLKLORA

Njegovanje folklorne baštine

Nedjelja, 18.09.2005. Tradicijska kultura neizbježna je u izgradnji svakodnevnog života. Državne su smotre prigoda kojom možemo upijati svu njezinu raznolikost, samo zato kako bismo pronašli put za njezino očuvanje i nadgradnju. Pokazale su to folklorne skupine na Trgu Vinkovačkih jeseni u zadnjem predstavljanju na jubilarnim 40. «Jesenima». Prvo je bilo kulturno društvo «ŠOTO» iz Jurandvora-Baška s otoka Krka koje je relativno mlado, a dobilo je ime po ŠOTU poznatom plesu koji se pleše na otoku. Iz Koprivničko-križevačke županije iz Kalinovca stigao je KUD «Grgur Karlovačan», iz Zadarske županije iz Slivnice predstavlja se KUD «Sveti Kuzma i Damjan», iz Karlovačke županije stiže KUD «Ladevčani» koju čini 25 članova starije životne dobi iz Ladevaca,

iz Starog Grabovca stiže KUD «Kolo», a iz Otočca FD «Otočac» koje njeguje čakavski dijalekt. KUD «Bektež» iz Bekteža predstavlja Požeško-slavonsku županiju njeguje folklor kutjevačkog kraja, a HKD «Napredak» iz Uskoplja njeguje starine kroz priredbu «Uskopajlske jeseni», dok Zagrebačku županiju predstavlja KUD «Ogranak seljačke sloge» iz Posavskih Brega. U Gorjanima djeluje KUD «Gorjanac», a u Subotici HKC «Bunjevačko kolo» a djeluje već 35 godina. U Buševcu djeluje ogranak «Seljačke sloge» čiji su članovi ponosni na dobru suradnju s Hrvatima u dijaspori. U Sonti djeluje kulturno prosvjetna zajednica Hrvata «Šokadija» koji s ponosom prezentiraju sončanske izvorne pjesme, dok Baranjsko Petrovo Selo u svom KUD-u «Seljačka sloga» ima 40 članova u tamburaškoj i folklornoj sekciji. U mjestu Husain (koje se nalazi u blizini Kutjeva), stiže istoimeni KUD i njeguje folklor moslavačkog kraja, dok iz Domaljevca koji se nalazi u Bosni i Hercegovini, stiže HKUD «Mladost» koje

ZAPOČELE PRIPREME ZA 41. «VINKOVAČKE JESENI»

Nedjelja, 18.09.2005. Nakon 10 dana folklorne zbivanja 40. «Vinkovačke jeseni» stigle su svome kraju. Kako i dolikuje, gradonačelnik dr. Mladen Karlič uputio je završne riječi sudionicima «Jesenima», gostima i građanima Vinkovaca. Zato je istaknuo da je «Prikazan jedan od najljepših folklor koji se može vidjeti u Hrvatskoj. Vinkovačke su jeseni, u ovih 40. godina uspjele sakupiti cijelu Hrvatsku, ovdje u našem gradu. I to iz razloga kako bi pokazale sjaj i bogatstvo folklor, jedinstvo hrvatskog naroda, a sve u želji kako bismo vidjeli koliko smo bogat narod, koliko smo narod koji pripada Europi.» Time gradonačelnik nije zatvorio «Vinkovačke jeseni» nego je taj čin prepustio gospodinu Srećku Šestanu, pomoćniku ministra

kulture. «I neću ih niti ja zatvoriti nego najavljujem pripreme za 41. Vinkovačke jeseni. I nije gotovo kada mi kažemo da je gotovo, nego to morate reći Vi dragi vinkovčani.....» riječi su to koje traže od organizatora «Vinkovačkih jeseni», ali i svih onih koji ih vole i žele sačuvati, uporan rad i odluku da «Vinkovačke jeseni» još dugo traju.

Tekst: Ivana Vida, Foto: D. Puharić

NALJEPŠI ŠTAND SAJMA GOSPODARSTVA UPRAVE HRVATSKIH ŠUMA - PODRUŽNICE VINKOVCI

Nedjelja, 18.09.2005. Zamjenik vinkovačkog gradonačelnika Željko Ilić zatvorio je 3. Sajam gospodarstva i obrtništva koji se od 16. do 18. rujna održavao na prostoru Teniskog kluba Vinkovci. Na sajmu je izlagalo više od 100 izlagača, tvrtki iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te Srbije i Crne Gore. Štand Hrvatskih šuma bio je ove godine najbolje uređen, podružnice Vinkovci, drugo mjesto osvojila je Udruga uzgajatelja crne slavonske pasmine svinja, a treće Podravka iz Koprivnice. Posebna priznanja za doprinos u organizaciji 3. Sajma gospodarstva i obrtništva dobili Obrtnička komora Tuzlanskog kantona i Obrtnička komora Vinkovci. Zamjenik vinkovačkog gradonačelnika Željko Ilić zahvalio je izlagačima i sudionicima na dolasku, te poželio da Sajam slijedeće godine bude još veći i bolji. U tri dana održavanja gospodarskog susreta organizirano je niz degustacija, Nacionalna izložba voćnih rakija i likera, stručna predavanja i skupovi. Sajam gospodarstva i obrtništva organiziran je u sklopu XI. jubilarnih Vinkovačkih jeseni, a u organizaciji Grada Vinkovaca.

Tekst: Zoran Goman

je nastalo davne 1926. g. na inicijativu župnika župe fra Zvonka Mikića. A zadnje kulturno-umjetničko društvo koje je predstavilo svoju izvornost je KUD «Sloga» iz Satnice Đakovačke koji su svojim brojnim gostovanjima na brojnim festivalima i Smotrama prikazali svu raskoš izvornog pjevanog, plesnog, i sviračkog folklornog umijeća. Ta je folklorna perjanica pokazatelj folklorne stvaralaštva. I ono što je najvažnije, ističe ono najvažnije da Hrvati kao narod u svojoj različitosti imaju trajan identitet koji je vrijedno pokazati i sačuvati. Do sljedećih 41. «Vinkovačkih jeseni»....

Tekst: Ivana Vida, Foto: D. Puharić

glavni donator 40. vinkovačkih jeseni

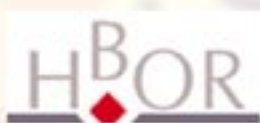

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.

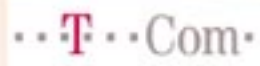
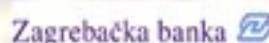
glavni donator 41. Vinkovačkih jeseni

XL.
VINKOVAČKE
JESENI

INTEGRA-DUNDOVIĆ D.O.O.

KONČAR

CICIBAN

NEXE GRUPA

OPTIMA TELEKOM

POLET

MULTI MUSIC MEDIA

AUTO KUĆA LOZIĆ

AUTO STOČKO

DALEKOVOD

MAKART I MAKART

DILJ

MEDIJSKI POKROVITELJI

SLUŽBENO VOZILO VINKOVAČKIH JESENI

AUTO KUĆA LOZIĆ D.O.O.

Hvoja Vukčića-Hrvatinića bb,

32100 Vinkovci

PRODAJA AUTOMOBILA (032) 338 400

PRODAJA AUTOMOBILA (032) 338 401

SERVIS AUTOMOBILA (032) 338 410

REZERVNI DUELOVI (032) 338 415

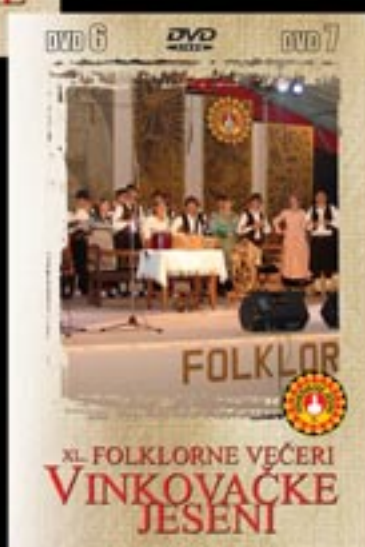
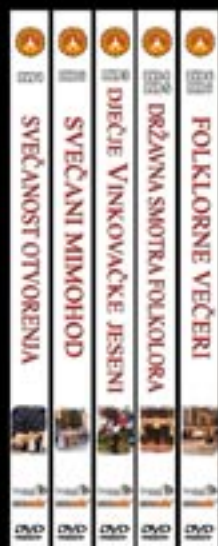
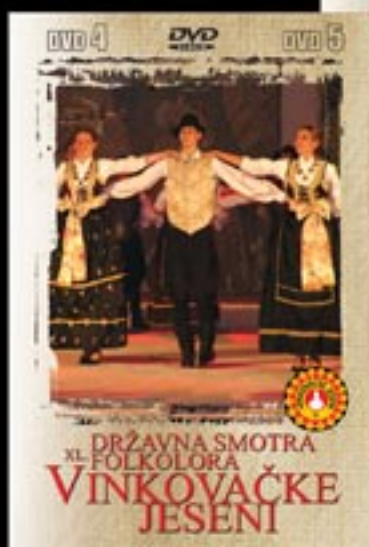
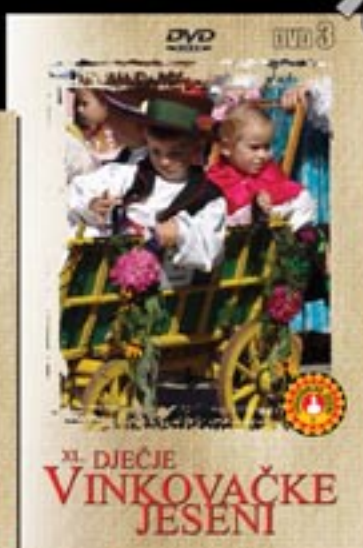

7 KOMADA
8 sati video materijala

DVD
VIDEO

KOMPLET

POJEDINAČNO

KOMPLET OD 7 DVD-a možete naručiti na:

telefon **032 / 332 854**, 091/384 3737

e-mail: vinkovacke.jeseni@vk.t-com.hr

adresi **ZAKUD**, Trg Vinkovačkih jeseni 1, VINKOVCI

CIJENA KOMPLETA - 7 DVD-a - 8 sati materijala

290,00 kn

CIJENA pojedinačnog DVD-a

79,00 kn

Design

www.designstudio-d.hr

XL. VINKOVAČKE JESENI

novamedia*

www.novamedia.hr